

Примітки до фінансової звітності банку за 2018 рік

Примітка 1. Інформація про банк

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2018 фінансовий рік для Публічного акціонерного товариства “Банк “КЛІРИНГОВИЙ ДІМ” (далі по тексту – Банк).

Фінансова звітність Банку складена у грошовій одиниці України - у тисячах гривень.

Повне офіційне найменування Банку – Публічне акціонерне товариство “Банк “КЛІРИНГОВИЙ ДІМ”, скорочене офіційне найменування Банку - АБ “КЛІРИНГОВИЙ ДІМ”.

Місцезнаходження Банку: 04070, м. Київ, вул. Борисоглібська, буд. 5, літера “А”.

Банк зареєстрований в Україні та є резидентом України.

За організаційно-правовою формою Банк є публічним акціонерним товариством відкритого типу.

Банк здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного банку України № 171 від 13 жовтня 2011 року на право надання банківських послуг, визначених частиною третьою статті 47 Закону України “Про банки і банківську діяльність”. Банківські послуги, які є валютними операціями, надаються на підставі генеральної ліцензії Національного банку України № 171 від 13 жовтня 2011 року на здійснення валютних операцій.

Банк має наступні ліцензії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку – депозитарної діяльності:

- серії АЕ № 263457 від 01.10.2013 - депозитарна діяльність депозитарної установи;
- серії АЕ № 263458 від 01.10.2013 - діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування;
- серії АЕ № 263459 від 01.10.2013 - діяльність із зберігання активів пенсійних фондів.

Банк має наступні ліцензії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на здійснення професійної діяльності на фондовому ринку – діяльність з торгівлі цінними паперами:

- серії АЕ № 185076 від 19.10.2012 - дилерська діяльність;
- серії АЕ № 185077 від 19.10.2012 - брокерська діяльність.

Стратегічна мета Банку - бути універсальним та динамічним банком, посилити свої позиції, увійти в групу лідерів фінансового ринку України та збільшити ринкову вартість Банку.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційний номер Банку № 149 від 08 листопада 2012 року) та діє відповідно до Закону України № 4452-VI від 23.02.2012 “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб”.

Кінцевими власниками істотної участі Банку є:

- Льовочкіна Юлія Володимирівна, що володіє часткою банку у сукупності 60,3453%, в т.ч. прямо 0 %, та опосередковано 60,3453%;

Рішення № 154 від 23.03.2016 року Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (овесайту) платіжних систем про погодження набуття істотної участі в банку.

- Фурсін Іван Геннадійович, що володіє часткою банку у сукупності 42,6042%, в т.ч. прямо 10,7654%, та опосередковано 31,8388%.

Рішення № 153 від 23.03.2016 року Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (овесайту) платіжних систем про погодження набуття істотної участі в банку.

Банк є членом Незалежної асоціації банків України, Асоціації платників податків України, Професійної Асоціації учасників Ринків капіталу та Деривативів, учасником саморегульованої організації професійних учасників ринку цінних паперів Асоціації “Українські Фондові Торговці”.

Банк активно інтегрований в міжнародні інформаційні та платіжні системи: є членом міжнародної платіжної системи S.W.I.F.T. та користувачем міжнародної дилінгової системи REUTERS, асоційованим учасником міжнародної платіжної системи VISA.

Фінансовий стан Банку засвідчує ТОВ “ПКФ УКРАЇНА”.

Станом на 31 грудня 2018 року Банк має 4 відділення.

Примітка 2. Економічне середовище в умовах якого банк здійснює свою діяльність

Банк здійснює свою діяльність в Україні, економічне середовище якої є відкритим та вважається ринковим з певними ознаками характерними перехідним економікам. Економіка України має значну залежність від світових цін на сировинні товари та низьку ліквідність на ринках капіталу. За таких умов банківська діяльність в Україні характеризується підвищеними ризиками, нетиповими для розвинених ринків.

Після тривалого періоду зростання, країни, ринки яких розвиваються, увійшли у період фінансової турбулентності. У випадку України зовнішня позиція та фінансова стійкість суттєво покращилися протягом останніх років, але ризики залишаються високими, враховуючи затримку отримання офіційного фінансування, зокрема від МВФ, внутрішній політичний цикл і високу вразливість до змін зовнішнього середовища.

У 2018 році на економіку та банківський сектор значний вплив продовжували чинити події, що відбулися у 2014-2015рр., зокрема:

- частина території залишилася непідконтрольною Україні та триває збройний конфлікт на Сході,
- приєднання Республіки Крим до Російської Федерації, яке не було визнано Україною та багатьма іншими країнами, призвело до суттєвого погіршення відносин між Україною та Російською Федерацією.

Економічна криза стала причиною кризи ліквідності в банківській системі. [Про це йдеться нижче] В сфері банківського законодавства були введені додаткові адміністративні та нормативні обмеження щодо банківських та клієнтських операцій, в тому числі обмеження на валютні та готівкові операції.

Погіршення економічної ситуації призвело до перегляду якості кредитів та значним витратам на формування резервів під активні операції. Тому банки були змушені зосередитися на пошуку можливих джерел додаткової капіталізації.

Знецінення національної валюти у 2015 році склало 52,2%, у 2016 – 13,3%.

Кількість діючих банків скоротилася з 163 станом на 31 грудня 2014 року до 77 станом на 31 грудня 2018 року.

З другої половини 2016 року економічна ситуація почала стабілізуватися.

Зростання реального ВВП у 2018 році прискорилося до – 3,3% (р/р) (в 2017 році зростання реального ВВП складало 2,5%), переважно за рахунок внутрішнього попиту, як споживчого, так і інвестиційного.

У 2017-2018 роках Національний банк України зробив певні кроки до пом'якшення обмежень у сфері валютного контролю, введених у 2014-2016 роках:

- знято заборону для банків видавати клієнтам кредити в національній валюті під заставу майнових прав на кошти в іноземній валюті, що розміщені на рахунках у банках;
- знято обмеження, яке діяло з вересня 2016 року і згідно якого один клієнт на добу міг отримати готівкою не більше 250 тисяч гривень в еквіваленті;
- спрощено порядок одержання резидентами кредитів від міжнародних фінансових організацій для поживлення співпраці українського бізнесу з ними і більш активного притоку боргового капіталу в Україну;
- пом'якшено адміністративні обмеження на валютному ринку (зменшено обов'язкову частку продажу валютних надходжень від 65% до 50%; збільшено період розрахунків за експортно-імпортними операціями від 120 до 180 днів);
- розширено можливість для іноземних інвесторів репатріювати дивіденди за корпоративними правами та акціями;
- надано можливість достроково погашати зовнішні кредити та позики в іноземній валюті.

З початку 2018 року Національний банк декілька разів підвищував облікову ставку, в результаті чого вона склала на кінець року 18% річних.

Посилення монетарної політики спричинене зростанням ризиків інфляції та необхідності приведення її значення до середньострокової цілі, зокрема через дію низки чинників - збереження значного високого інфляційного тиску, ускладнення доступу до міжнародних фінансових ресурсів для країн, що розвиваються, невизначеності щодо впливу торговельних конфліктів на кон'юнктуру світових товарних ринків та стійкого споживчого попиту.

Проведення Національним банком жорсткої монетарної політики стримувало інфляційний тиск, зокрема через канал обмінного курсу. Як наслідок, споживча інфляція почала сповільнюватися у річному вимірі.

За 2018 рік річний індекс інфляції складає 9,8%. Наприкінці 2017 року інфляція склала 13,7%.

Помірна девальвація курсу гривні відносно долара США у 2017 році (-3,2% р/р) та зміцнення національної валюти на 1,4% в 2018 році сприяло прискоренню притоку депозитів у національній валюті у банківську систему. Так гривневі депозити населення за 2017 рік зросли на 12,5% у порівнянні з приростом на 2,1% за 2016 рік. Протягом 2018 року приріст депозитів в національній валюті населення продовжився та становив 14,5% з початку року.

В цілому кошти клієнтів в банках України за 2018 рік зросли на 3,8% при зростанні сукупного кредитного портфелю на 4,2% р/р (за оперативними даними НБУ). Найбільш високими темпами зростали гривневі кредити фізичним особам - на 15,1% за 2018 рік, підтверджуючи, що споживче кредитування залишається драйвером кредитної активності банків.

Важливим чинником макроекономічної стабільності в Україні залишається співпраця з Міжнародним валютним фондом – після отримання третього траншу в рамках програми EFF у вересні 2016 року, на початку квітня 2017 року Україна отримала четвертий транш на суму близько 1 млрд. дол. США, що поряд з емісією єврооблігацій Урядом України на суму 3 млрд. дол. США сприяло зростанню міжнародних резервів України до 18,8 млрд. дол. США станом на

31 грудня 2017 року.

Протягом 2018 року міжнародні резерви України збільшились на 3,1 млрд. дол. США в тому числі за рахунок:

- надходження траншу від МВФ – близько 1,4 млрд. дол. США;
- фінансування в рамках гарантій Світового банку та кредитної програми ЄС — близько 1 млрд. дол. США;
- залучення урядом 0,5 млрд. дол. США через боргові облігації.

Завдяки цьому міжнародні резерви досягли рівня 20,8 млрд. дол. США станом на 31 грудня 2018 року.

Банківський сектор в 2018 році став прибутковим – банки отримали 16,5 млрд. грн. чистого прибутку порівняно зі 28,1 млрд. грн. збитку в 2017 році.

Основними драйверами прибутковості банківської системи залишаються роздрібне кредитування та розрахунково-касове обслуговування клієнтів. В 2018 році спостерігається зростання попиту на кредитні ресурси зі сторони корпоративного сегменту з одночасним зростанням вартості кредитування та посиленням вимог щодо оцінки платоспроможності позичальників.

У 2018 році Standard & Poor's (рейтинг «В-/В») та Fitch (рейтинг «В-») підтвердило суверенні кредитні рейтинги України зі «стабільним» прогнозом. В грудні рейтингове агенство Moody's підвищило суверенний рейтинг України до Caa1 із «стабільним» прогнозом.

Подальші перспективи розвитку залежать від ефективності запроваджуваних в країні реформ, економічної політики Уряду та позитивних змін у правовій, податковій та політичних сферах.

Зовнішні ризики для України в цілому знизилися. Основним економічним ризиком залишається відсутність прогресу в проведенні структурних реформ, необхідних для збереження макрофінансової стабільності та подальшої співпраці з МВФ на тлі високих обсягів погашення зовнішніх боргів у наступних роках.

В результаті вищезазначених чинників банки України орієнтовані, в першу чергу, на стабілізацію своїх показників капіталізації та прибутковості, підтримку ліквідності та платоспроможності, а також якості активів, з метою виконання нормативів, встановлених Національним банком України.

Примітка 3. Основи подання фінансової звітності та основні принципи облікової політики

Нижче наведено основні положення облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше.

3.1. Консолідована фінансова звітність.

У зв'язку з відсутністю учасників консолідованої групи, консолідована фінансова звітність Банком не складається.

3.2. Основи оцінки складання фінансової звітності.

Для здійснення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності активи і зобов'язання Банку оцінюються та обліковуються за вартістю їх придбання чи виникнення (за історичною (первісною) собівартістю або справедливою вартістю).

При обліку за історичною (первісною) собівартістю активи визнаються за сумою фактично сплачених за них коштів, а зобов'язання – за сумою мобілізованих коштів в обмін на зобов'язання.

При обліку за справедливою вартістю активи визнаються за тією сумою коштів, яку необхідно було б сплатити для придбання таких активів у поточний час, а зобов'язання – за тією сумою коштів, яка б вимагалася для проведення розрахунку у поточний час.

3.3. Первісне визнання фінансових інструментів.

справедлива вартість - ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передавання зобов'язання у звичайній (упорядкованій невимушеній) операції між учасниками ринку на дату оцінки. Справедлива вартість визначається відповідно до вимог Міжнародного стандарту фінансової звітності 13 "Оцінка справедливої вартості"; Первісна вартість – Банк під час первісного визнання фінансового інструменту відображає в бухгалтерському обліку прибуток або збиток на суму різниці між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору в кореспонденції з рахунками дисконту/премії, якщо ефективна ставка відсотка за цим інструментом є вищою або нижчою, ніж ринкова. Різниця між справедливою вартістю фінансового активу або фінансового зобов'язання та вартістю договору за операціями з акціонерами банку відображається в капіталі за рахунками класу 5 "Капітал банку" Плану рахунків та включається частинами до нерозподіленого прибутку (збитку) протягом періоду його утримання або загальною сумою під час вибуття фінансового інструменту. витрати на операцію - додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням, випуском або вибуттям фінансового активу чи зобов'язання і які не могли виникнути, якщо суб'єкт господарювання не випустив, не придбав або не реалізував фінансовий інструмент. До витрат на операцію належать комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам і дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам, податки та державне мито, інші витрати. Витрати на операції не включають дисконти або премії за борговими фінансовими інструментами, адміністративні витрати; амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання - сума, у якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів [основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, пов'язаних з ініціюванням фінансового активу або фінансового зобов'язання], збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, - різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового інструменту, а також для фінансових активів скоригована з урахуванням оціночного резерву під кредитні збитки; метод ефективної ставки відсотка - метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходів у вигляді процентів чи витрат на виплату процентів протягом відповідного періоду часу; ефективна ставка відсотка - ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу чи фінансового зобов'язання до валової балансової вартості фінансового активу або до амортизованої собівартості фінансового зобов'язання. Банк здійснює розрахунок ефективної ставки відсотка на основі майбутніх очікуваних грошових потоків з урахуванням усіх умов договору за фінансовим активом без урахування очікуваних кредитних збитків;

3.4. Знецінення фінансових активів.

знецінені фінансові активи - це фінансові активи, за якими є об'єктивні докази збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

Підтвердженням знецінення фінансового активу є спостережні дані про такі події:

-значні фінансові труднощі емітента або позичальника;

-порушення умов договору, такому як дефолт або прострочення платежу;

-надання банком уступки своєму позичальнику з економічних або договірних умов, пов'язаних з фінансовими труднощами позичальника, які банк не розглядав за інших умов;

-висока ймовірність банкрутства або фінансова реорганізація позичальника;

-зникнення активного ринку для фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;

-купівлю або створення фінансового активу з великою знижкою, що відображає понесені кредитні збитки.

Банк ураховує загальний ефект декількох подій, якщо неможливо ідентифікувати одну окрему подію, що спричинила знецінення фінансового активу;

Початкове визнання фінансових інструментів. Банк після первісного визнання оцінює борговий фінансовий актив на основі бізнес-моделі та характеристик грошових потоків, передбачених договором, за:

1) амортизованою собівартістю;

2) справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході;

3) справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки.

Банк визначає бізнес-модель не для кожного активу, а на рівні груп фінансових активів, якими управляє в сукупності для досягнення певної бізнес-цілі.

3.5. Припинення визнання фінансових інструментів.

Банк припиняє визнавати первісний фінансовий актив і визнає новий фінансовий актив, якщо переглянуті або модифіковані грошові потоки, передбачені договором, призводять до припинення визнання первісного фінансового активу. Банк визнає на дату модифікації новий фінансовий актив за справедливою вартістю, ураховуючи витрати на операцію, пов'язані зі створенням нового фінансового активу (за винятком нового активу, який обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки), та визначає суму очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців.

Банк визнає кумулятивні зміни в очікуваних кредитних збитках протягом усього строку дії фінансового активу, якщо в результаті модифікації виникає новий фінансовий актив, який є знеціненим під час первісного визнання.

Банк на кожен звітну дату визнає результати змін очікуваних кредитних збитків протягом усього строку дії фінансового активу, знеціненого під час первісного визнання, (включаючи позитивні зміни) у складі прибутків/збитків як витрати/доходи на формування/розформування оціночних резервів. Дохід від розформування оціночних резервів визнається навіть у разі перевищення величини раніше сформованого резерву за таким фінансовим активом.

Банк визнає на дату припинення визнання первісного фінансового активу доходи або витрати від припинення визнання, що дорівнюють різниці між балансовою вартістю первісного фінансового активу та справедливою вартістю нового фінансового активу.

Банк на звітну дату, а також на дату припинення визнання (погашення, відступлення прав вимоги, продаж, списання за рахунок резерву) та дату зміни умов (модифікації) фінансового інструменту здійснює нарахування процентного доходу, амортизацію премії/дисконту, переоцінку до справедливої вартості, аналіз зміни очікуваного кредитного збитку для формування/розформування оціночного резерву.

3.6. Грошові кошти та їх еквіваленти.

Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати в готівку за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти у касі, залишки на кореспондентському рахунку у Національному банку України, використання яких не обмежене, залишки на кореспондентських рахунках в інших банках. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Кошти обов'язкових резервів на рахунках в Національному банку України представляють собою кошти, розміщені на окремому рахунку в Національному банку України, які не призначені для фінансування щоденних операцій Банку. Відповідно, вони виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання звіту про рух грошових коштів.

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Банк надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Банк не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань.

Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Для цілей заповнення звіту про рух грошових коштів до грошових коштів та їх еквівалентів відносяться також і депозитні сертифікати.

3.7. Операції з фінансовими інвестиціями, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки

Облік операцій з фінансовими інвестиціями, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки здійснюється за датою розрахунку.

До фінансових інвестицій, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, належать боргові цінні папери, акції та інші фінансові інвестиції, що придбані з метою продажу в найближчий час і отримання прибутку від короткострокових коливань ціни або дилерської маржі, а також фінансові інвестиції, які під час первісного визнання є частиною портфеля фінансових інструментів, управління якими здійснюється разом, і щодо яких є свідчення фактичного отримання короткострокового прибутку.

У разі зміни справедливої вартості здійснюється переоцінка цінних паперів. Результат переоцінки обов'язково відображається в бухгалтерському обліку на дату балансу.

Амортизація дисконту (премії) за борговими цінними паперами, що відносяться до фінансових інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, не здійснюється.

Банк під час первісного визнання відображає в бухгалтерському обліку фінансові інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки за справедливою вартістю без урахування витрат на операції. Витрати на операції з придбання таких фінансових інвестицій відображаються за рахунками витрат на дату їх здійснення.

Банк у разі прийняття рішення про рекласифікацію фінансової інвестиції, що обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, в категорію фінансових інвестицій, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, продовжує оцінювати таку фінансову інвестицію за справедливою вартістю. На дату рекласифікації банк визначає ефективну ставку відсотка на основі

справедливої вартості фінансового активу та визнає оціночний резерв під очікувані кредитні збитки (якщо рекласифікований фінансовий актив не є знеціненим фінансовим активом).

Банк у разі прийняття рішення про рекласифікацію фінансової інвестиції, що обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, в категорію фінансових інвестицій, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, продовжує оцінювати таку фінансову інвестицію за справедливою вартістю. Накопичені прибутки або збитки, які були раніше визнані у складі іншого сукупного доходу, рекласифікуються із складу власного капіталу до прибутків або збитків як рекласифіковане коригування.

Цінні папери, що віднесені до фінансових інвестицій, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки і відображаються за балансовими рахунками груп 140, 300 та 301. Аналітичний облік цінних паперів за балансовими рахунками груп 140, 300 та 301 ведеться в розрізі їх емітентів та випусків.

Цінні папери, що віднесені до фінансових інвестицій, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, підлягають переоцінці в разі зміни їх справедливої вартості. Обов'язково на дату балансу результат переоцінки відображається за аналітичними рахунками класу 6 плану рахунків на суму різниці між справедливою вартістю цінного папера і його балансовою вартістю в кореспонденції з рахунками переоцінки.

Банк визнає процентний дохід за борговими цінними паперами, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, окремо згідно із встановленою процентною ставкою купона за цими цінними паперами. Від володіння цінними паперами з невизначеним доходом Банк отримує доходи у вигляді дивідендів.

Банк здійснює нарахування процентних доходів за цінними паперами та фінансовими інвестиціями, що віднесені до фінансових інвестицій, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки, на дату їх переоцінки, але не рідше одного разу на місяць.

У разі реалізації фінансових інвестицій, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки прибуток чи збиток (різниця між вартістю реалізації та балансовою вартістю) відображається за відповідним аналітичним рахунком класу 6 плану рахунків.

Переоцінка фінансових інвестицій, за якими укладений договір про продаж за визначеною вартістю реалізації, між датою операції і датою розрахунку не здійснюється.

3.8. Кредити та заборгованість клієнтів.

Фінансовий інструмент - це договір, згідно з яким одночасно виникає фінансовий актив в одного суб'єкта господарювання і фінансове зобов'язання або інструмент власного капіталу в іншого суб'єкта господарювання.

Бухгалтерський облік операцій із фінансовими інструментами здійснюється згідно з економічною суттю цих операцій за балансовими та позабалансовими рахунками Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 вересня 2017 року № 89 (зі змінами) (далі - План рахунків).

Банк відображає в бухгалтерському обліку продаж активів та послуг з відстроченням платежу відповідно до їх економічної суті за рахунками з обліку кредитів згідно з Планом рахунків.

Банк під час здійснення операцій має право використовувати транзитні рахунки, рахунки кредиторської та дебіторської заборгованості відповідно до вимог програмного забезпечення за умови подальшого відображення їх за відповідними рахунками з обліку певного фінансового інструменту.

Банк під час здійснення бухгалтерських проводок за операціями з фінансовими інструментами, визначених цією Інструкцією, використовує перелік згрупованих рахунків (додаток до цієї Інструкції), у якому рахунки згруповані відповідно до їх призначення.

Банк відображає в бухгалтерському обліку витрати на операцію та інші платежі, безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструменту, на рахунках дисконту/премії за цим фінансовим інструментом (окрім фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки).

Банк відповідно до внутрішньої методики відображає в бухгалтерському обліку на окремому аналітичному рахунку дисконту/премії очікувані кредитні збитки, якщо такі кредитні збитки не обліковуються за рахунком резерву.

Банк здійснює класифікацію та оцінку фінансових активів, виходячи з бізнес-моделі, яку він використовує для управління цими активами, та характеристик грошових потоків, передбачених договором.

Банк визнає за борговими фінансовими інструментами процентний дохід (нарахування процентів, амортизацію дисконту/премії) за ефективною ставкою відсотка протягом періоду від дати їх придбання до дати припинення визнання (продаж, відступлення права вимоги, погашення, списання за рахунок резерву), рекласифікації.

Банк визнає процентні доходи за фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою собівартістю, за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості за винятком:

- 1) придбаних або створених знецінених фінансових активів. Для таких фінансових активів застосовуються ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої собівартості фінансового активу з дати первісного визнання;
- 2) фінансових активів, що не були придбаними або створеними знеціненими фінансовими активами, але в подальшому стали знеціненими фінансовими активами. До таких фінансових активів банк застосовує ефективну процентну ставку до амортизованої собівартості фінансового активу в наступних звітних періодах.

Банк визнає процентний дохід за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості фінансового активу, починаючи з наступної дати нарахування процентів, якщо в результаті впливу певних подій раніше знецінений

фінансовий актив відновився, і вже не є знеціненим.

Банк припиняє визнання фінансового активу або групи фінансових активів (далі - фінансовий актив), якщо:

- 1) строк дії прав на грошові потоки від фінансового активу, визначені умовами договору, закінчується;
- 2) передавання фінансового активу відповідає критеріям припинення визнання відповідно до пункту 15 розділу I цієї Інструкції;
- 3) відбулося списання за рахунок резерву.

Банк передає фінансовий актив, якщо виконується одна з таких умов:

- 1) банк передає права на одержання грошових потоків від фінансового активу, передбачені договором;
- 2) банк зберігає права на одержання грошових потоків від фінансового активу, передбачені договором про передавання, але бере на себе зобов'язання сплатити грошові потоки одному чи кільком одержувачам за договором, що відповідає таким умовам:

банк не має зобов'язання сплатити суми кінцевим покупцям до часу отримання еквівалентних сум від первісного активу;

умови договору забороняють банку продавати або передавати в заставу первісний фінансовий актив, крім його передавання кінцевим одержувачам як забезпечення зобов'язання сплатити грошові потоки;

банк має зобов'язання передати будь-які грошові потоки, які він отримує за дорученням кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Крім того, банк не має права повторно інвестувати такі грошові потоки, за винятком інвестицій коштами або еквівалентами коштів (як визначено в Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 7 "Звіт про рух грошових коштів") протягом короткого строку погашення від дати інкасації до дати необхідного переведення їх кінцевим одержувачам. Проценти за такими інвестиціями передаються кінцевим одержувачам.

Банк оцінює межі, у яких він зберігає всі ризики та винагороди від володіння активом під час передавання фінансового активу, з урахуванням такого:

- 1) банк припиняє визнання фінансового активу і визнає права і зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання, якщо він передає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом;
- 2) банк продовжує визнавати фінансовий актив, якщо він зберігає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом;
- 3) банк визначає, чи зберігається контроль за фінансовим активом, якщо він не передає, не зберігає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом.

Банк не здійснює контроль за переданим активом, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні, може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання.

Банк припиняє визнання такого активу і визнає права та зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання, якщо контроль за фінансовим активом не зберігається. Банк продовжує визнавати переданий фінансовий актив у межах його подальшої участі в ньому в разі збереження контролю за фінансовим активом.

Банк визнає різницю між балансовою вартістю фінансового активу, обчисленою на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (у тому числі величиною отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), як доходи або витрати від припинення визнання.

Банк відображає в бухгалтерському обліку зміну умов договору або модифікацію за фінансовим активом, що призводить до перегляду грошових потоків за ним, як:

- 1) припинення визнання первісного фінансового активу та визнання нового фінансового активу за справедливою вартістю; або
- 2) продовження визнання первісного фінансового активу з новими умовами.

Банк перераховує валову балансову вартість фінансового активу та визнає доходи або витрати від модифікації, якщо умови договору за фінансовим активом переглядаються за згодою сторін або відбувається будь-яка інша модифікація, що не призводить до припинення визнання первісного фінансового активу.

Банк розраховує нову валову балансову вартість як теперішню вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, передбачених договором, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка (або первісною ефективною ставкою відсотка, скоригованою з урахуванням кредитного ризику - для придбаних або створених знецінених фінансових активів). Банк уключає витрати на операцію в балансову вартість модифікованого фінансового активу та амортизує їх протягом строку дії такого активу.

Банк визнає різницю між валовою балансовою вартістю за первісними умовами та валовою балансовою вартістю за переглянутими або модифікованими умовами як доходи або витрати від модифікації.

3.9. Облік фінансових інвестицій, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
До фінансових інвестицій, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід відносять боргові цінні папери, акції та інші фінансові інвестиції, що призначені для продажу і не класифікуються як фінансові інвестиції, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки або фінансові інвестиції, які обліковуються за амортизованою собівартістю.

До фінансових інвестицій, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід відносять:

- боргові цінні папери, які Банк не має наміру та/або змоги тримати до дати їх погашення;
- боргові цінні папери, які Банк готовий продати у зв'язку зі зміною ринкових процентних ставок або ризиків, потреб ліквідності, наявності й дохідності альтернативних інвестицій, джерел та умов фінансування або зміною валютного ризику;

•акції та інші фінансові інвестиції, які Банк готовий продати у зв'язку зі зміною ризиків, потреб ліквідності, наявності й дохідності альтернативних інвестицій.

Фінансові інвестиції, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, підлягають переоцінці. Усі фінансові інвестиції, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, на дату балансу підлягають перегляду на зменшення корисності.

Витрати на операції, пов'язані з придбанням боргових цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, відображаються за рахунками з обліку дисконту (премії) під час первісного визнання цих цінних паперів.

Фінансові інвестиції, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, відображаються за балансовими рахунками груп 141, 143, 310 та 311 Плану рахунків. Аналітичний облік цінних паперів за балансовими рахунками груп 141, 143, 310 та 311 ведеться в розрізі їх емітентів та випусків.

Фінансові інвестиції, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, підлягають переоцінці. Обов'язково на дату балансу результат переоцінки відображається в капіталі за аналітичним рахунком балансового рахунку 5102 на суму різниці між справедливою вартістю цінного папера і його балансовою вартістю, визначеною на дату переоцінки.

За борговими цінними паперами які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, Банк визнає процентні доходи, у тому числі процентні доходи у вигляді амортизації дисконту (премії), з використанням ефективної ставки відсотка. Від володіння цінними паперами з невизначеним доходом Банк отримує доходи у вигляді дивідендів.

Банк застосовує метод ефективної ставки відсотка з урахуванням вимог, які визначені нормативно-правовими актами Національного банку України з бухгалтерського обліку доходів і витрат.

Банк визнає процентні доходи за фінансовими інвестиціями, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, на дату їх переоцінки та обов'язково на дату балансу, але не рідше одного разу на місяць.

Якщо за фінансовими інвестиціями визнавалося зменшення корисності, то процентні доходи визнаються із застосуванням до амортизованої собівартості ставки відсотка, що використовувалася для дисконту майбутніх грошових потоків під час останньої оцінки збитків унаслідок зменшення корисності.

Якщо умовами випуску боргових цінних паперів передбачено поступове або часткове погашення їх номіналу, то нарахування процентів та розрахунок ефективної ставки відсотка за цінними паперами здійснюється з урахуванням такого зменшення номіналу цінного папера.

3.10. Договори продажу (купівлі) цінних паперів із зобов'язанням зворотного викупу (продажу)

Операція з продажу (купівлі) цінних паперів із зобов'язанням зворотного викупу (продажу) - це операція з цінними паперами, яка складається з двох частин і при якій укладається єдина генеральна угода між учасниками ринку про продаж (купівлю) цінних паперів на певний строк із зобов'язанням зворотного продажу (викупу) у визначений строк або на вимогу однієї із сторін за заздалегідь обумовленою ціною. За економічною суттю операція продажу (купівлі) цінних паперів із зобов'язанням зворотного викупу (продажу) – кредитна операція, в якій цінні папери використовуються як забезпечення.

Цінні папери надані (отримані) в забезпечення обліковуються за позабалансовими рахунками 9510 “Надана застава” або позабалансовими рахунками групи 950 “Отримана застава”.

Різниця між ціною продажу (купівлі) та ціною зворотного продажу (купівлі) є процентними доходами (витратами). Нарховані доходи обліковуються відповідно за балансовими рахунками 6002, 6022, 6015.

Нарховані витрати обліковуються відповідно за балансовими рахунками 7002, 7015, 7021.

Банк перекласифіковує цінні папери, що продані за операцією репо, відповідно до якої покупець має право їх продати або надати у заставу, в дебіторську заборгованість за операціями репо, що обліковується за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Цінні папери, що куплені за договором репо з правом наступного продажу, у разі їх продажу третій стороні відображаються покупцем за справедливою вартістю як зобов'язання з повернення цінних паперів за рахунками кредиторської заборгованості за операціями репо, що обліковується за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Результат переоцінки до справедливої вартості цінних паперів, що обліковуються на рахунках дебіторської та кредиторської заборгованості за операціями репо, та результат від продажу третій стороні банк відображає за балансовим рахунком 6223.

3.11. Облік фінансових інвестицій, які обліковуються за амортизованою собівартістю

До цієї категорії відносяться придбані боргові цінні папери з фіксованими платежами або з платежами, що можна визначити, і фіксованим строком погашення. Боргові цінні папери відносяться до фінансових інвестицій, які обліковуються за амортизованою собівартістю, якщо Банк має намір та здатність утримувати їх до строку погашення з метою отримання процентного доходу.

Банк не повинен первісно відносити цінні папери до фінансових інвестицій, які обліковуються за амортизованою собівартістю, якщо:

- має намір утримувати цінні папери протягом невизначеного часу;
- готовий продати їх у разі змін ринкових ставок відсотка, ризиків, потреб ліквідності;
- умови випуску безстрокових боргових цінних паперів передбачають сплату відсотків протягом невизначеного часу (тобто немає фіксованого строку погашення);
- емітент має право погасити цінні папери сумою, значно меншою, ніж їх амортизована собівартість.

- не має фінансових ресурсів для фінансування цінних паперів до строку їх погашення;
- є юридичне або інше обмеження, яке може перешкодити наміру Банку утримувати цінні папери до строку їх погашення.

Цінні папери, за якими емітент передбачає дострокове погашення, можуть бути визнані як фінансові інвестиції, які обліковуються за амортизованою собівартістю, якщо Банк має намір і змогу утримувати їх до строку погашення. Придбані боргові цінні папери відображаються в бухгалтерському обліку в розрізі таких складових: номінальна вартість, дисконт або премія, сума накопичених процентів на дату придбання. Витрати на операції, здійснені під час придбання боргових цінних паперів, уключаються у вартість придбання та відображаються за рахунками з обліку дисконту (премії).

Після первісного визнання боргові цінні папери на дату балансу відображаються за їх амортизованою собівартістю. Банк визнає дохід та здійснює амортизацію дисконту (премії) за борговими цінними паперами не рідше одного разу на місяць із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Боргові цінні папери в портфелі Банку до погашення підлягають перегляду на зменшення їх корисності.

Фінансові інвестиції, які обліковуються за амортизованою собівартістю, відображаються за балансовими рахунками груп 142, 144 та 321 Плану рахунків. Аналітичний облік цінних паперів за балансовими рахунками груп 142, 144 та 321 ведеться в розрізі їх емітентів та випусків.

За фінансовими інвестиціями, які обліковуються за амортизованою собівартістю Банк визнає процентні доходи, у тому числі у вигляді амортизації дисконту (премії) із застосуванням принципу нарахування та методу ефективної ставки відсотка.

Банк визнає процентні доходи за борговими цінними паперами в сумі, що є добутком амортизованої собівартості та первісної ефективної ставки відсотка відповідного цінного папера, у тому числі і за цінними паперами, за якими визнавалося зменшення корисності.

На дату балансу боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю, переглядаються щодо можливого зменшення їх корисності на основі аналізу очікуваних грошових потоків.

Зменшення корисності боргових цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, відображається в бухгалтерському обліку шляхом формування резерву на суму перевищення балансової вартості цінних паперів над поточною вартістю оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка (тобто за ефективною ставкою відсотка, розрахованого під час первісного визнання).

Боргові цінні папери, що не погашені у визначений емітентом строк, обліковуються за окремими аналітичними балансовими рахунками з обліку цінних паперів.

3.12. Інвестиції в асоційовані компанії.

Інвестиції в асоційовані компанії відсутні.

3.13. Інвестиційна нерухомість.

До інвестиційної нерухомості відносяться земля, будівлі або частини будівлі або земля і будівля, що перебувають у власності Банку або отримані Банком за договором про фінансовий лізинг (оренду) з метою отримання орендних платежів, доходів від зростання капіталу або того чи іншого, а не для надання послуг або адміністративних цілей. Один і той самий об'єкт нерухомості може бути розділений на відокремлені частини, що використовуються з різною метою: одна частина - для отримання доходу від орендної плати або збільшення капіталу, інша - для використання в процесі діяльності банку або для адміністративних цілей. Якщо ці частини можна продати окремо, то в такому разі частина яка використовується для отримання доходу від орендної плати або збільшення капіталу буде обліковуватись Банком як інвестиційна нерухомість. У випадку коли ці частини не можуть бути продані окремо, то такий об'єкт визнається інвестиційною нерухомістю за умови, що лише 15% і менше від загальної площі об'єкта утримується Банком для використання в процесі діяльності Банку або для адміністративних цілей.

Станом на кінець року на балансі Банку як інвестиційна нерухомість обліковуються 3 об'єкти, які здаються в оренду. На балансі вони обліковуються за справедливою вартістю. В 2018 році Банком було відображено в бухгалтерському обліку зміни справедливої вартості об'єктів інвестиційної нерухомості в зв'язку з тим, що вартість по якій вона обліковується в балансі відрізняється від справедливої вартості, визначеної незалежними експертами на дату складання балансу.

3.14. Гудвіл.

Гудвіл відсутній.

3.15. Основні засоби.

Банк встановлює вартісну ознаку предметів, що входять до складу основних засобів в розмірі більше 6000 грн. До складу малоцінних необоротних матеріальних активів відносяться матеріальні активи із строком корисного використання більше одного року і вартістю рівною або менше 6000 грн.

Якщо матеріальний актив має строк корисного використання менше одного року, то незалежно від вартості, він має бути відображений у складі витрат поточного періоду.

Нарахування амортизації основних засобів проводиться із застосуванням прямолінійного методу та здійснюється протягом строку корисного використання об'єкта, який встановлюється Банком під час їх первісного визнання та зазначається в акті введення в експлуатацію.

Строк корисного використання основних засобів визначається спеціальною комісією, яка затверджується наказом по Банку та зазначається в Акті приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів під час введення об'єкта в експлуатацію.

Строки корисного використання (місяців):

- будинки та споруди - 600;
- транспортні засоби - 60–84;
- телефонне обладнання - 24-60;
- інвентар (меблі) - 48–180;
- офісне обладнання - 24–60;
- комп'ютерна техніка - 24 – 60;
- побутова техніка - 36 – 120;
- інші основні засоби – 24 – 144.

Строки корисного використання основних засобів протягом 2018 року не переглядалися.

Придбані Банком основні засоби визнаються та обліковуються у фінансовому обліку за первісною вартістю, до якої включаються всі витрати, пов'язані з придбанням, доставкою, монтажем та введенням їх в експлуатацію.

В 2018 році Банком було відображено в обліку переоцінку (дооцінка та уцінка) будівель та приміщень в зв'язку з тим, що залишкова вартість об'єктів відрізняється від справедливої вартості, визначеної незалежними експертами на дату складання балансу.

3.16. Нематеріальні активи.

Придбаний об'єкт нематеріальний актив визнається активом, якщо є імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням, і його вартість може бути достовірно визначена.

Нематеріальні активи визнаються та оцінюються в фінансовому обліку Банку за первісною вартістю, до якої включаються всі витрати, пов'язані з придбанням, доставкою та введенням в експлуатацію.

Після первісного визнання нематеріальні активи оцінюються за собівартістю з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Бухгалтерський облік нематеріальних активів ведеться щодо кожного об'єкта.

Амортизація розраховується за прямолінійним методом, виходячи з первісної вартості та строку корисного використання нематеріальних активів. Строки корисного використання нематеріальних активів встановлюються наказом по Банку, окремо для кожного об'єкта.

Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється щомісяця і починається з першого числа місяця, наступного за звітним, у якому об'єкт став придатним для корисного використання і припиняється, починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта нематеріальних активів.

Норми амортизації нематеріальних активів для програмного забезпечення складають 11,22-50%.

При визначенні строку корисної експлуатації нематеріальних активів Банком враховуються технічні характеристики, сучасні тенденції в галузі техніки, програми технічного поліпшення та догляду за активами.

Банк не проводив переоцінку нематеріальних активів протягом 2018 року.

Протягом 2018 року Банк не змінював норми амортизації, строк корисного використання та не здійснював переоцінку первісної вартості нематеріальних активів.

3.17. Оперативний лізинг (оренда), за яким банк виступає лізингодавцем та/або лізингоодержувачем.

Майно, передане Банком в оперативний лізинг(оренду), залишається на балансі Банку та обліковується на окремому аналітичному рахунку із зазначенням, що це майно передано у лізинг. Протягом строку лізингу Банк нараховує амортизацію необоротних активів, переданих в лізинг; а також здійснює нарахування лізингових платежів.

За прийнятими в оперативний лізинг (оренду) активами Банк нараховує та сплачує лізингові (орендні) платежі відповідно до умов договорів. Якщо угодою передбачено можливість здійснення поліпшень об'єкта оперативного лізингу (оренди) (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що приводять до збільшення майбутніх економічних вигод, вартість фактичних проведених поліпшень такого об'єкта відображаються Банком як капітальні інвестиції у створення (будівництво) інших необоротних матеріальних активів. При цьому завершені капітальні інвестиції відображаються на балансовому рахунку 4500 "Інші необоротні матеріальні активи" і амортизуються протягом строку дії договору лізингу із застосуванням прямолінійного методу. Поточні витрати на утримання об'єкта необоротних активів, отриманого в оперативний лізинг (оренду), у бухгалтерському обліку відображаються за рахунком 7421.

3.18. Фінансовий лізинг (оренда), за яким банк виступає лізингодавцем та/або лізингоодержувачем.

Фінансовий лізинг (оренда), за яким банк виступає лізингодавцем та/або лізингоодержувачем відсутній.

3.19. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття.

Необоротні активи, утримувані для продажу - необоротні активи, що утримуються з метою продажу, та їх балансова вартість відшкодовуватиметься шляхом операції з продажу, а не поточного використання. Необоротні активи, утримувані для продажу, обліковуються за рахунком 3408.

На кінець 2018 року необоротні активи, утримувані для продажу в Банку відсутні.

3.20. Припинена діяльність.

Банк не припиняв своїєї діяльності.

3.21. Похідні фінансові інструменти.

Похідні фінансові інструменти, що включають валютообмінні контракти та валютні свопи, обліковуються за справедливою вартістю. Всі похідні фінансові інструменти показуються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних

інструментів відносяться на прибуток чи збиток за рік. Банк не застосовує облік хеджування.

3.22. Залучені кошти.

Залучені кошти первісно обліковуються за первинною вартістю, яка являє собою отримані кошти за вирахуванням витрат, що понесені на проведення операції. В подальшому, залучені кошти відображаються за амортизованою собівартістю, і будь-яка різниця між чистими надходженнями і вартістю погашення відображається у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, протягом періоду використання залучених коштів за методом ефективної ставки відсотка.

Кошти, що залучені за ставками, що відрізняються від ринкових, перераховуються по справедливій вартості на час їх отримання. При цьому справедлива вартість являє собою майбутні процентні платежі та погашення основної суми боргу, що дисконтовані за ринковими відсотковими ставками, які застосовуються до подібних залучених коштів. Різниця між справедливою вартістю і номінальною вартістю залучених коштів в момент їх отримання відображається в звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід як дохід при виникненні зобов'язань за ставками, які є нижчими ніж ринкові, або як збиток при виникненні зобов'язань за ставками, які перевищують ринкові ставки. В подальшому балансова вартість таких залучених коштів коригується на суму амортизації доходів (збитків), що виникли в момент їх отримання, а відповідні витрати включаються як процентні витрати до складу звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

3.23. Резерви за зобов'язаннями.

Резерви за зобов'язаннями – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Банк має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що для погашення такого зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

3.24. Податок на прибуток.

У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати/кредит з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу. Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Ставка податку на прибуток згідно з чинним законодавством протягом 2017 та 2018 років становила 18 відсотків. Різниця між обліковим (бухгалтерським) прибутком та прибутком, визначеним згідно нормам діючого податкового законодавства виникли внаслідок різних методик визначення прибутку в бухгалтерському та податковому обліках. В Банку за станом на кінець дня 31.12.2018 року відсутні інвестиції в дочірні та асоційовані компанії. Банк протягом звітного періоду не скорочував види діяльності і тому відсутні суми витрат (доходу) з податку на прибуток, пов'язаних з прибутком (збитком) від діяльності, що припинена.

3.25. Статутний капітал та емісійний дохід.

Прості акції показані у складі капіталу. Акумуляовані витрати, безпосередньо пов'язані з випуском простих акцій, визнаються як вирахування з власного капіталу, за вирахуванням будь-яких податкових впливів. Банк може оголошувати та виплачувати дивіденди тільки згідно з правилами та положеннями законодавства України. Дивіденди за простими акціями відображаються як розподіл накопиченого нерозподіленого прибутку у тому періоді, коли вони були оголошені.

3.26. Власні акції, викуплені в акціонерів.

Протягом звітного періоду Банк не викупав власних акцій в акціонерів.

3.27. Визнання доходів і витрат.

Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами відображаються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти. Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійні за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Банком, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує імовірність того, що Банк укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Банк не відносить зобов'язання із надання кредитів до фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю через фінансовий результат. Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість

зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення. Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані.

3.28. Переоцінка іноземної валюти.

Функціональною валютою Банку є валюта первинного економічного середовища, в якому працює Банк. Функціональною валютою та валютою подання фінансової звітності Банку є національна валюта України – гривня. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України станом на кінець відповідного звітного періоду. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційними обмінними курсами Національного банку України на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку за рік (як прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою та прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти, відповідно). Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю, в іноземній валюті, в тому числі інвестиції в інструменти капіталу, перераховуються за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості. Вплив змін обмінного курсу на немонетарні статті, оцінені за справедливою вартістю, обліковується як частина прибутку або збитку від зміни справедливої вартості.

Результати і фінансова позиція Банку перераховуються у валюту подання наступним чином:

- (i) активи і зобов'язання у поданому звіті про фінансовий стан перераховуються за обмінним курсом станом на кінець дня на кінець відповідного звітного періоду;
- (ii) доходи і витрати перераховані за середнім курсом обміну (крім випадків, коли такий середній курс не є приблизно рівним кумулятивному ефекту курсів обміну на дати відповідних операцій, в цих випадках доходи і витрати перераховуються на дату операції);
- (iii) компоненти капіталу перераховуються за історичним курсом обміну; та
- (iv) всі курсові різниці, що виникають, визнаються у складі інших сукупних доходів.

Основні офіційні курси обміну гривні, що застосовувались для перерахунку сум активів та зобов'язань в іноземній валюті на 31 грудня становили:

Валюта	Код валюти	2018 рік	2017 рік
100 доларів США	8402768,82642806,7223		
100 Євро	9783171,41383349,5424		
100 англійських фунтів стерлінгів	8263513,13663773,3670		
10 російських рублів	6433,98274,8703		
10 білоруських рублів	933128,1983142,2782		

3.29. Взаємозалік статей активів і зобов'язань.

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми здійснюється лише тоді, коли існує юридично визнане право взаємозаліку визнаних сум і є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями.

3.30. Інформація за операційними сегментами.

Сегмент – це відокремлений компонент бізнесу Банку, який займається або постачанням послуг чи продуктів (сегмент бізнесу), або наданням послуг чи постачанням продуктів в межах конкретного економічного середовища, який зазнає ризики та забезпечує прибутковість, відмінні від тих, які притаманні іншим сегментам.

Сегмент повинен відображатись окремо, якщо більша частина його доходу створюється від банківської діяльності за межами сегмента й одночасно показники його діяльності відповідають такому критерію: дохід за сегментом становить 10% або більше від загального доходу (уключаючи банківську діяльність у межах сегмента).

При складанні примітки, з врахуванням критерію, Банк визначив для себе такі звітні сегменти :

- корпоративний бізнес;
- послуги фізичним особам та МСБ;
- централізовані казначейські операції та нерозподілені статті.

Сегменті активи та зобов'язання включають операційні активи та зобов'язання, які більшістю представлені в балансі, але за виключенням статей таких, як грошові кошти, оподаткування.

Міжсегментні операції здійснюються на безоплатній основі.

Інформація за географічним сегментом не надається, тому що Банк не здійснює діяльність за межами України.

3.31. Ефект змін в обліковій політиці, облікових оцінках та виправлення суттєвих помилок.

Протягом 2018 року зміни в Облікову політику Банку не вносились. Виправлення суттєвих помилок не відбувалось.

3.32. Основні облікові оцінки та судження, що використовувалися під час застосування принципів облікової політики. Підготовка фінансової звітності вимагає від керівництва формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності та на розкриття інформації щодо потенційних активів та зобов'язань. Судження постійно удосконалюються та базуються на попередньому досвіді фахівців Банку та інших факторах, включаючи майбутні події, очікування яких

вважається обґрунтованим за існуючих обставин.

Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступних періодів, включають:

Безперервна діяльність

Керівництво розглянуло наявну інформацію про діяльність Банку та визначило, що інформація, яка б могла свідчити про можливе припинення діяльності Банку, відсутня. Таким чином, звітність Банку була складена на основі принципу безперервності.

Первісне визнання фінансових активів та зобов'язань

Банк після первісного визнання оцінює борговий фінансовий актив на основі бізнес-моделі та характеристик грошових потоків, передбачених договором, за:

- 1) амортизованою собівартістю;
- 2) справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході;
- 3) справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки.

Банк визначає бізнес-модель не для кожного активу, а на рівні груп фінансових активів, якими управляє в сукупності для досягнення певної бізнес-цілі.

Банк регулярно здійснює оцінку бізнес-моделі, що використовується ним для управління фінансовими активами з метою генерування грошових потоків. Банк на дату оцінки бізнес-моделі враховує усі об'єктивні свідчення (фактори), які є доступними на цю дату:

- 1) здійснення оцінки ефективності бізнес-моделі, дохідності фінансових активів, що утримуються в рамках цієї бізнес-моделі, та інформацію, що надається провідному управлінському персоналу;
- 2) ризики, що впливають на ефективність бізнес-моделі, у тому числі на дохідність фінансових активів, що утримуються в рамках цієї бізнес-моделі, а також спосіб управління цими ризиками;
- 3) показники, за якими визначають механізм винагород для менеджерів.

Банк оцінює й відображає в бухгалтерському обліку борговий фінансовий актив за амортизованою собівартістю, якщо одночасно виконуються такі умови:

- 1) фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків;
- 2) договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми та процентів на непогашену частину основної суми.

Знецінення кредитів та заборгованості клієнтів.

Банк визнає оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за борговими фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою собівартістю, та борговими фінансовими активами, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході.

Банк визнає оціночний резерв за фінансовим активом на першій стадії зменшення корисності (очікувані кредитні збитки протягом 12 місяців) не пізніше, ніж на найближчу звітну дату після первісного визнання фінансового активу. Найближчою звітною датою з метою формування оціночного резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами є останній день місяця, у якому був визнаний фінансовий інструмент.

Банк на наступну звітну дату після первісного визнання оцінює рівень збільшення очікуваного кредитного ризику за фінансовим інструментом із дати його первісного визнання.

Банк продовжує визнання оціночного резерву за фінансовим активом на першій стадії зменшення корисності, якщо на звітну дату рівень ризику за фінансовим активом значно не збільшився з дати первісного визнання активу або фінансовий актив має на звітну дату низький кредитний ризик.

Банк визнає оціночний резерв за фінансовим активом на другій стадії зменшення корисності (очікувані кредитні збитки протягом всього строку дії фінансового активу), якщо на звітну дату рівень ризику з дня первісного визнання значно збільшився.

Банк визнає оціночний резерв за фінансовим активом на третій стадії зменшення корисності кредитного ризику (очікувані кредитні збитки за весь строк дії фінансового активу), якщо на звітну дату має об'єктивні свідчення зменшення корисності фінансового активу.

Банк не визнає оціночний резерв для придбаних або створених знецінених фінансових активів на дату первісного визнання. Первісно очікувані кредитні збитки за таким фінансовим активом уключаються до ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику

Для такого фінансового активу перехід із третьої стадії зменшення корисності до другої або першої стадій є неможливим.

При оцінці втрати вартості активів, вартість фінансового активу із ризиком неповернення може бути зменшена на суму забезпечення зваженого на коефіцієнт ліквідності та зменшеного на витрати на його реалізацію, при цьому також враховується час, необхідний для реалізації застави.

Підчас оцінки втрати вартості фінансового активу приймається вартість застави, яка є прийнятним забезпеченням за умови одночасного дотримання наступних принципів:

- принцип безперешкодного стягнення;
- принцип справедливої оцінки;
- принцип наявності.

Принцип справедливої оцінки передбачає здійснення Банком врахування застави за вартістю, яка не перевищує ринкової (справедливої) вартості та забезпечує можливість її продажу сторонньому покупцеві. Переоцінка вартості застави здійснюється Банком з періодичністю, що визначається окремо для кожного виду застави.

Оцінка вартості основних засобів (будівлі та землі)

Нерухомість Банку (будівлі та земля, які відображені у складі основних засобів та інвестиційної нерухомості) відображена за справедливою вартістю. Для оцінки справедливої вартості об'єктів нерухомості керівництво залучає зовнішніх незалежних оцінювачів. Визначення справедливої вартості нерухомості здійснюється на основі методу ринкових порівнянь, який відображає ціни останніх операцій стосовно аналогічних об'єктів нерухомості, та доходного методу. Оцінка справедливої вартості будівель вимагає формування суджень та застосування припущень щодо порівнянності об'єктів майна та інших факторів.

Примітка 4. Нові та переглянуті положення з бухгалтерського обліку

Прийнята облікова політика відповідає обліковій політиці, що застосовувалася в попередньому звітному році, за винятком прийнятих нових стандартів, що вступили в силу на 1 січня 2018 р.

Банк не застосовував достроково будь-які стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу.

Банк вперше застосував МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» за спрощеним підходом, за яким перехід відображається шляхом перерахунку відповідних вступних залишків та без коригування співставної інформації. Інформація про характер і вплив цих змін розкрита нижче.

Банк також вперше застосував деякі інші поправки і роз'яснення в 2018 році, але вони не вплинули на його фінансову звітність.

Нові стандарти, які наведені нижче та поправки до стандартів, які стали обов'язковими для Банку з 1 січня 2018 року

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

МСФЗ 9 набув чинності з 1 січня 2018 року. Стандарт застосовується ретроспективно щодо класифікації фінансових інструментів, оцінки кредитних збитків та визнання доходів та витрати за фінансовими інструментами з деякими виключеннями та спрощеннями. А саме, порівняльна інформація за попередній період не переобраховується, ретроспективне застосування не стосується статей, визнання яких уже припинене на дату переходу, та будь-які різниці між балансовою вартістю фінансових інструментів за МСФЗ 9 та МСБО 39 станом на дату переходу визнаються у вхідному сальдо статей капіталу.

МСФЗ (IFRS) 9 не мав значного впливу на класифікацію фінансових активів, утримуваних Банком станом на 01 січня 2018 року, у зв'язку з тим, що наявні депозитні сертифікати НБУ, кредити, надані клієнтам, фінансова дебіторська заборгованість, які оцінювались за амортизованою собівартістю відповідно до МСБО 39, також оцінені за амортизованою собівартістю відповідно до МСФЗ (IFRS) 9.

Стандарт містить вказівки щодо класифікації та оцінки, обліку ризиків від зменшення корисності та припинення визнання:

- МСФЗ 9 вводить новий підхід до класифікації фінансових активів, що базується на бізнес-моделі, до якої відноситься даний актив, та характеристики його грошових потоків. Було запроваджено нову бізнес-модель, яка дозволяє здійснювати класифікацію деяких фінансових активів як такі, що оцінюються «за справедливою вартістю через інший сукупний дохід» за певних обставин.

- Вимоги до фінансових зобов'язань переважно перенеслися без змін у порівнянні з МСБО 39. Проте була запроваджена опція щодо оцінки за справедливою вартістю фінансових зобов'язань для вирішення питання, яке стосується власного кредитного ризику.

- Новий стандарт впроваджує єдину модель знецінення очікуваних кредитних збитків для оцінки фінансових активів.

- МСФЗ 9 містить нову модель обліку хеджування, яка узгоджує обліковий облік з діяльністю з управління ризиками суб'єкта господарювання, а також посилення розкриття інформації забезпечить кращу інформацію про управління ризиками та вплив обліку хеджування на фінансові звіти.

- МСФЗ 9 зберігає вимоги щодо припинення визнання фінансових активів та зобов'язань, які наведені у МСБО 39.

Вплив МСФЗ 9 на класифікацію та оцінку фінансових активів, фінансових зобов'язань та Банку станом на дату складання фінансової звітності, представлений нижче.

Узгодження балансової вартості фінансових активів, фінансових зобов'язань та відстрочених податків Банку станом на 01 січня 2018 року внаслідок змін в оцінці, пов'язаних з переходом на МСФЗ (IFRS) 9, представлено наступним чином:

(тис. грн.)

РядокНайменування статтіПопередні даніВплив переходу на МСФЗ 9Дані з урахуванням МСФЗ 9

1Грошові кошти та їх еквіваленти:

кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках247 951(491)247 460

2Кредити та заборгованість клієнтів546 596(2 441)544 155

3Відстрочений податковий актив25 35552825 883

4Нерозподілений прибуток(422 097)(2 404)(424 501)

Вплив застосування Банком МСФЗ 9 на нерозподілений прибуток станом на 01 січня 2018 року представлено наступним чином:

(тис. грн.)

Нерозподілений збиток

Вихідний залишок станом на 31 грудня 2017 згідно МСБО 39(422 097)

Визнання очікуваних кредитних збитків згідно МСФЗ 9 за залишками на кореспондентських рахунках в інших банках(491)

Визнання очікуваних кредитних збитків згідно МСФЗ 9 за наданими кредитами клієнтам(2 441)

Визнання відстроченого податкового активу528

Усього коригувань внаслідок застосування МСФЗ 9(2 404)

Вхідний залишок станом на 01 січня 2018 з урахуванням коригувань внаслідок застосування МСФЗ 9(424 501)

Дані звіту про фінансовий стан станом на 1 січня 2018 р були перераховані, в результаті чого було збільшено суму нерозподіленого збитку на 2 404 тис.грн.

Суттєвий вплив на звіт про рух грошових коштів і на базовий та скоригований прибуток на акцію відсутній.

МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами»

МСФЗ (IFRS) 15 замінив МСФЗ (IAS) 11 «Будівельні контракти», МСФЗ (IAS) 18 «Виручка» і відповідні роз'яснення і застосовується щодо всіх статей доходу, який виникає в зв'язку з договорами з покупцями, крім випадків, коли договори відносяться до сфери застосування інших стандартів. Для обліку доходу, який виникає в зв'язку з договорами з покупцями, новий стандарт передбачає модель, що включає п'ять етапів. Згідно МСФЗ 15 виручка визнається за сумою, яка відображає відшкодування, право на яке суб'єкт господарювання очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг клієнту. Принципи МСФЗ 15 передбачають більш структурований підхід до оцінки і визнання виручки. Стандарт вимагає, щоб організації застосовували судження і враховували всі доречні факти та обставини при застосуванні кожного етапу моделі щодо договорів з покупцями. Стандарт також містить вимоги до обліку додаткових витрат на укладення договору і витрат, безпосередньо пов'язаних з виконанням договору. Банк застосовує МСФЗ (IFRS) 15, використовуючи модифікований ретроспективний метод застосування та тільки до тих договорів, які є невиконаними станом на 01 січня 2018 року. Застосування МСФЗ (IFRS) 15 не мало суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Поправки до МСБО 40 Інвестиційна нерухомість

МСБО 40 вимагає щоб нерухомість, яке підлягає включенню до складу (або виключенню зі складу) інвестиційної нерухомості, була відповідно включена до складу (або виключена зі складу) інвестиційної нерухомості тільки тоді, коли відбувається зміна у використанні такої нерухомості. Поправка роз'яснює, що лише сама по собі зміна намірів керівництва щодо використання нерухомості не є доказом зміни використання. Це пов'язано з тим, що лише наміри керівництва не свідчать про зміну використання. Таким чином, суб'єкт господарювання повинен забезпечити наявність підтверджувальних дій для обґрунтування такої зміни.

КТМФЗ 22 «Операції в іноземній валюті та отримана наперед компенсація»

Тлумачення охоплює операції з іноземною валютою, коли суб'єкт господарювання визнає немонетарний актив або зобов'язання, що впливає зі здійсненого платежу або отриманої наперед компенсації перед тим, як суб'єкт господарювання визнає відповідний актив, витрату або дохід. Інтерпретація не застосовується, коли суб'єкт господарювання оцінює відповідний актив, витрати або дохід при первісному визнанні за справедливою вартістю або за справедливою вартістю отриманої компенсації на дату іншу, ніж дата первісного визнання немонетарного активу або зобов'язання. Крім того, тлумачення не повинне застосовуватися до податків на прибуток, договорів страхування або договорів перестрахування.

Дата операції, з метою визначення обмінного курсу, є датою первісного визнання немонетарного активу у вигляді отриманої передоплати або відстроченого доходу, який відображається у зобов'язаннях. При наявності декількох попередніх платежів або надходжень з попередньої оплати, дата операції встановлюється для кожного платежу або відповідного надходження. Іншими словами, відповідні доходи, витрати або активи не повинні переоцінюватися відповідно до змін валютних курсів, що відбуваються в період між датою первісного визнання отриманої наперед компенсації і датою визнання операції, до якої відноситься така компенсація.

Нові стандарти та тлумачення, що будуть обов'язковими для застосування Банком у майбутньому, наведено нижче.

Були опубліковані наступні окремі нові стандарти та тлумачення, що будуть обов'язковими для застосування Банком у звітних періодах, що починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати.

Банк не застосовував ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

Концептуальна основа фінансового звітування

Рада з міжнародних стандартів бухгалтерії у березні 2018 видала Концептуальну основу. Вона встановлює широке коло концепцій для фінансової звітності, розробки стандартів, порад для тих, хто готує фінансові звіти, щодо розробки послідовної облікової політики та допомоги спеціалістам в розумінні та трактуванні стандартів.

Концептуальна основа включає також нові концепції, наводить оновлені визначення та критерії визнання активів та зобов'язань, а також уточнює деякі важливі концепції. Вона складається з восьми розділів:

- Розділ 1 – Мета фінансового звітування
- Розділ 2 – Якісні характеристики корисної фінансової інформації
- Розділ 3 – Фінансові звіти та суб'єкт господарювання, що звітує
- Розділ 4 – Елементи фінансових звітів
- Розділ 5 – Визнання та припинення визнання
- Розділ 6 – Оцінка
- Розділ 7 – Подання та розкриття
- Розділ 8 – Концепції капіталу та управління капіталом

Разом з Концептуальною основою видано й «Основу для висновків». Рада також видала окремий супровідний документ – «Зміни до посилань на концептуальну основу в стандартах МСФЗ», де показано зміни у відповідних стандартах для оновлення посилань на Концептуальну основу. Є також винятки в розробці облікової політики для обов'язкової звітності в двох стандартах: МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» та, для тих, хто його застосовує, МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки».

Переглянута Концептуальна основа набуває чинності негайно для РМСБ та Комітету з трактувань МСФЗ. Для тих, хто розробляє облікову політику на основі Концептуальної основи, вона є чинною для річних періодів, що розпочинаються 1 січня 2020 або пізніше.

Ця поправка не буде мати суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

МСБО 1 «Подання фінансових звітів» та МСБО IAS 8 «Облікові принципи (політика), зміни в оцінках та виправлення

помилку»

РМСБ видала нове визначення «суттєвість». Зміни в МСБО 1 та МСБО 8 уточнюють визначення та підвищують послідовність стандартів. Поправки є чинним для річних періодів, що розпочинаються 1 січня 2020 або пізніше. Ці поправки не будуть мати суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

Поправка до МСФЗ 3 Бізнес комбінації

В результаті внесення змін до МСФЗ 3 було змінено визначення "бізнес". Визначення було звужене і, ймовірно, призведе до збільшення кількості придбань, які класифікуються як придбання активів.

Поправка застосовується до річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року. Поправка не буде мати впливу на фінансову звітність Банку.

Поправка до МСФЗ 9 Передоплата з негативною компенсацією

Поправка дозволяє суб'єктам господарювання оцінювати певні передплачені фінансові активи з негативною компенсацією за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний

Поправка застосовується до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Поправка не буде мати суттєвого впливу на фінансову звітність Банку.

МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 був випущений в січні 2016 року і застосовується до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2019 або після цієї дати. Дозволяється застосування до цієї дати, якщо МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами» також застосовується.

МСФЗ 16 замінює МСБО 17 «Оренда» і пов'язане з ним керівництво по застосуванню.

МСФЗ 16 встановлює принципи для визнання, оцінки, подання та розкриття оренди, з метою забезпечення того, щоб орендарі та орендодавці надавали відповідну інформацію, яка достовірно представляє ці операції.

МСФЗ 16 застосовує модель, яка базується на наявності контролю з метою ідентифікації оренди, розрізняючи операції з оренди або договори з надання послуг виходячи з того, чи контролюється актив орендарем.

МСФЗ 16 запроваджує єдину модель обліку для орендаря і вимагає від орендаря визнавати активи та зобов'язання за всіма видами оренди строком більше 12 місяців, крім випадків, коли базовий актив має низьку вартість. Орендар зобов'язаний визнати право використання активу, що представляє його право використовувати базовий орендований актив та орендоване зобов'язання, яке відображає його зобов'язання орендних платежів. Орендар оцінює право використання активів аналогічно іншим нефінансовим активам (таким як нерухомість, обладнання) та зобов'язання з оренди подібно до інших фінансових зобов'язань. Як наслідок, орендар нараховує амортизацію права використання активу та відсотки щодо зобов'язання з оренди, а також класифікує грошові потоки щодо зобов'язання з оренди на основну частину та проценти та представляє їх у звіті про рух грошових коштів.

МСФЗ 16 замінює наступні стандарти та тлумачення:

- Інтерпретація КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду»;
- ПКТ-15 «Операційна оренда – заохочення»; і
- ПКТ-27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду»

На противагу цьому, стандарт не містить істотних змін у бухгалтерському обліку в орендодавців.

В даний час Банк почав застосовувати МСФЗ 16 і процес впровадження вимог стандарту представлено наступним чином:

-Первинне визнання діючих договорів оренди, в яких банк виступає орендарем, здійснено ретроспективним методом з визнанням кумулятивного наслідку першого застосування стандарту.

-На 01.01.2019р. визнано в обліку актив у вигляді права використання об'єктом оренди та зобов'язання за договорами оренди в сумі 5 585,6 тис.грн.

МСФЗ 17 Страхові контракти

МСФЗ 17 створює єдину бухгалтерську модель для всіх страхових контрактів.

МСФЗ 17 вимагає від суб'єкта господарювання здійснювати оцінку договорів страхування з використанням оновлених оцінок та припущень, що відображають умови грошових потоків та враховують будь-яку невизначеність, що відноситься до договорів страхування.

Фінансова звітність суб'єкта господарювання відображатиме вартість грошей у часі в оціночних платежах, які є необхідними для задоволення вимог, що виникнуть.

Договори страхування повинні бути оцінені лише на основі зобов'язань, які виникають на базі договорів.

Суб'єкт господарювання має буде визнавати прибутки за фактом надання страхових послуг, а не після отримання премій.

Цей стандарт замінює МСФЗ 4 «Договори страхування» і застосовується до річних періодів, що починаються 1 січня 2021 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування.

Очікується, що даний стандарт не вплине на фінансову звітність Банку

МСБО 19 «Виплати працівникам» зміни набувають чинності з 1 січня 2019 року та стосуються питання обліку пенсійних планів із фіксованими виплатами працівникам в разі, якщо в них відбуваються зміни, зокрема скорочення або відшкодування дефіциту. Тепер стандарт містить вимогу до суб'єктів господарювання заново вимірювати свої чисті зобов'язання або активи за пенсійним планом. При цьому суб'єктів господарювання повинні застосувати зроблені для цієї переоцінки припущення для визначення поточної величини поточних витрат з обслуговування за пенсійним планом та чистих процентних витрат на ту частину звітного річного періоду, що залишилася після зміни плану. Банк не очікує впливу на звітність даних змін.

МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» зміни набувають чинності з 1 січня 2019 року та

стосуються довгострокових інвестицій в асоційовані та спільні підприємства та обумовлені набуття чинністю ще одного стандарту – МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Йдеться про те, що частки довгострокових інвестицій в асоційовані та спільні підприємства, до яких метод участі у капіталі не застосовують, обліковують відповідно до вимог МСФЗ 9. Банк не очікує впливу на звітність даних змін.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством»

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається асоційованому підприємству або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не являють собою окремий бізнес, визнаються тільки в межах часток участі в асоційованих або спільних підприємствах, що наявні у інвесторів за межами даної організації. Дата застосування цих поправок відкладена до відповідного повідомлення.

КТМФЗ 23 "Невизначеність щодо податкових витрат"

У тлумаченні зазначено, як суб'єкт господарювання повинен відображати наслідки невизначеності при обліку податку на прибуток. Інтерпретація IFRIC 23 застосовується до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати.

Щорічні удосконалення 2015-2017

Ці вдосконалення включають:

МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу"

Роз'яснює ситуацію, коли суб'єкт господарювання отримує контроль над бізнесом, що є спільною операцією, йому потрібно повторно оцінити раніше утримувану частку у цьому бізнесі.

МСФЗ 11 "Спільні угоди"

Роз'яснює ситуацію, коли суб'єкт господарювання отримує спільний контроль над бізнесом, який є спільною операцією, суб'єкт господарювання не змінює переоцінку раніше утримувану частку у цьому бізнесі.

МСБО 12 "Податки на прибуток"

Роз'яснення того, що всі податкові наслідки дивідендів слід визнавати у прибутках або збитках, незалежно від того, яким чином виникає податок.

МСБО 23 Витрати на позики

У поправках роз'яснюється, що якщо будь-які визначені позики залишаються невиплаченими після того, як відповідний актив стає готовим до його призначеного використання чи продажу, такі запозичення стають частиною коштів, які суб'єкт господарювання отримує звичайним чином при розрахунку ставки капіталізації за загальними позиками.

Ці щорічні вдосконалення набувають чинності для періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати.

Очікується, що дані удосконалення не вплинуть на фінансову звітність Банку.

Примітка 5. Грошові кошти та їх еквіваленти

Таблиця 5.1 Грошові кошти та їх еквіваленти, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	Готівкові кошти	44 923	48 186
2	Кошти в Національному банку України		
	(крім обов'язкових резервів)	22 282	23 680
3	Кореспондентські рахунки, депозити та кредити		
	овернайт у банках:	212 053	249 874
3.1.	України	81 894	130 221
3.2.	інших країн	130 159	119 653
4	Всього готівкових коштів	279 258	321 740
5	Резерв під знецінення грошових коштів	(41 983)	(1 923)
6	Усього грошових коштів та їх еквівалентів	237 275	319 817

Дані примітки 5, таблиця 5.1, рядок 6 використовуються для заповнення звіту про фінансовий стан (Баланс)

Таблиця 5.2 Аналіз зміни резерву за грошовими коштами та їх еквівалентами, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
1	Резерв під знецінення на кінець дня 31.12.2017 р.	(1 923)	-	-	(1 923)
2	Зміни від застосування МСФЗ 9	(491)	-	-	(491)
3	Резерв під знецінення на 01.01.2018 р.	(2 414)	-	-	(2 414)
2	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(4 624)	-	(34 851)	(39 475)
3	Визнання прибутку збитку від зміни корисності на рахунках резерву	55	-	(149)	(94)
4	Резерв під знецінення на кінець дня 31.12.2018 р.	(6 983)	-	(35 000)	(41 983)

Таблиця 5.3 Аналіз кредитної якості грошових коштів станом за 31.12.2018 р., тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Готівкові кошти	Кошти в Національному банку України	Кошти на кореспондентських рахунках	Всього
1	Грошові кошти на першій стадії знецінення	44 923	22 282	177 053	244 258
1.1	Грошові кошти без затримки платежу	44 923	22 282	177 053	244 258
2	Грошові кошти на третій стадії знецінення	-	-	35 000	35 000
2.1	Грошові кошти без затримки платежу	-	-	35 000	35 000
3	Всього грошових коштів	44 923	22 282	212 053	279 258
4	Резерв під знецінення грошових коштів	-	-	(41 983)	(41 983)
5	Всього грошових коштів за мінусом резервів	44 923	22 282	170 070	237 275

Таблиця 5.4 Аналіз кредитної якості грошових коштів станом за 31.12.2017р., тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Готівкові кошти	Кошти в Національному банку України	Кошти на кореспондентських рахунках	Всього
1	Грошові кошти на першій стадії знецінення	48 186	23 680	249 874	321 740
1.1	Грошові кошти без затримки платежу	48 186	23 680	249 874	321 740
2	Всього грошових коштів	48 186	23 680	249 874	321 740
3	Резерв під знецінення грошових коштів	-	-	(1 923)	(1 923)
4	Всього грошових коштів за мінусом резервів	48 186	23 680	247 951	319 817

Таблиця 5.5 Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей складання звіту про рух грошових коштів, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1.	Готівкові кошти	44 923	48 186
2	Кошти в Національному банку України (крім обов'язкових резервів)	22 282	23 680
3	Кореспондентські рахунки, депозити та кредити овернайт у банках:	212 053	249 874
4	Депозитні сертифікати	465 000	480 000
5	Усього грошових коштів та їх еквівалентів	744 258	801 740

Примітка 6. Кредити та заборгованість клієнтів

Таблиця 6.1 Кредити та заборгованість клієнтів, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	Кредити, що надані юридичним особам	947 889	1 059 370
2	Іпотечні кредити фізичних осіб	13 246	14 002
3	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	46 231	22 573
4	Резерви під знецінення кредитів	(374 734)	(549 349)
5	Усього кредитів за мінусом резервів	632 632	546 596

Дані примітки 6, таблиця 6.1, рядок 5 використовуються для заповнення звіту про фінансовий стан (Баланс)

Таблиця 6.2 Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами по стадіям за 2018 рік, тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Усього
1	Залишок станом на 01.01.2018р.	(745)	(4 153)	(544 451)	(549 349)
2	Зміни від застосування МСФЗ 9	-	(2 351)	(90)	(2 441)
3	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(15 788)	3 031	170 740	157 983
4	Визнання прибутку збитку від зміни корисності на рахунках резерву			(693)	(693)
5	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву			19 865	19 865
6	Курсові різниці	37	(3)	(133)	(99)
7	Залишок станом на кінець дня 31.12.2018р.	(16 496)	(3 476)	(354 762)	(374 734)

Таблиця 6.3 Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за 2018 рік, тис.грн.

Рядок Рух резервів Кредити, що надані юридичним особам Іпотечні кредити фізичних осіб Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби Усього

1	Залишок станом на 01.01.2018р.	(534 662)	(8 441)	(6 246)	(549 349)
2	Зміни від застосування МСФЗ 9	(2 345)	(90)	(6)	(2 441)
3	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом періоду	162 397	212	(4 626)	157 983
4	Визнання прибутку збитку від зміни корисності на рахунках резерву	(693)	-	-	(693)
5	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	13 303	-	6 562	19 865
6	Курсові різниці	31	(128)	(2)	(99)
7	Залишок станом на кінець дня 31.12.2018р.	(361 969)	(8 447)	(4 318)	(374 734)

Таблиця 6.4 Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за 2017 рік, тис.грн.

Рядок Рух резервів Кредити, що надані юридичним особам Іпотечні кредити фізичних осіб Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби Усього

1	Залишок станом на 01.01.2017р.	(195 418)	(7 656)	(5 477)	(208 551)
2	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення протягом періоду	(342 106)	(3 280)	(1 272)	(346 658)
3	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	2 306	2 200	496	5 002
4	Курсові різниці	556	295	7	858
5	Залишок станом на кінець дня 31.12.2017р.	(534 662)	(8 441)	(6 246)	(549 349)

Таблиця 6.5 Структура кредитів за видами економічної діяльності, тис.грн.

№	Вид економічної діяльності	31.12.2018		31.12.2017	
		сума	%	сума	%
1	Державне управління	-	-	-	-
2	Виробництво; розподілення електроенергії, газу та води	158 660	15,75%	78 233	7,14%
3	Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	5 669	0,56%	269 854	24,62%
4	Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	537 694	53,38%	410 873	37,49%
5	Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	3 714	0,37%	695	0,06%

6 Будівництво	196 843	19,54%	192 150	17,53%
7 Діяльність приватних охоронних служб	563	0,06%	-	-
8 Добування декоративного та будівельного каменю	-	-	10 955	1,00%
9 Добування руд	23 327	2,31%	28 017	2,56%
10 Збирання безпечних відходів	-	-	2 605	0,24%
11 Страхування	-	-	2 000	0,18%
12 Управління фінансовими ринками	21 419	2,13%	63 988	5,84%
13 Фізичні особи	59 477	5,90%	36 575	3,34%
14 Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	1 007 366	100%	1 095 945	100%

Таблиця 6.6. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення станом за 31.12.2018 р., тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Кредити, що надані юридичним особам	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Усього
1 Незабезпечені кредити	191 785	80	16 462	208 327	
2 Кредити, що забезпечені:	756 104	13 166	29 769	799 039	
2.1 грошовими коштами	9 921		972	10 893	
2.2 цінними паперами					
2.3 нерухомим майном	525 136	13 166	22 832	561 134	
2.3.1 у т.ч.житлового призначення	6 039	13 166	22 832	42 037	
2.4 гарантіями і поручительствами					
2.5 іншими активами	221 047	-	5 965	227 012	
3 Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	947 889	13 246	46 231	1 007 366	

Таблиця 6.7. Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення станом за 31.12.2017р., тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Кредити, що надані юридичним особам	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Усього
1 Незабезпечені кредити	168 338	84	5 247	173 669	
2 Кредити, що забезпечені:	891 032	13 918	17 326	922 276	
2.1 грошовими коштами	-	-	-	-	
2.2 цінними паперами	-	-	-	-	
2.3 нерухомим майном	698 453	13 918	16 207	728 578	
2.3.1 у т.ч.житлового призначення	-	13 813	7 425	21 238	
2.4 гарантіями і поручительствами	-	-	-	-	
2.5 іншими активами	192 579	-	1 119	193 698	
3 Усього кредитів та заборгованості клієнтів без резервів	1 059 370	14 002	22 573	1 095 945	

Таблиця 6.8. Аналіз кредитної якості кредитів станом за 31.12.2018р., тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Кредити, що надані юридичним особам	Іпотечні кредити фізичних осіб	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	Усього
1 Кредити на першій стадії зменшення корисності:		327 195	-	31 478	358 673
1.1 Без затримки платежу		327 195	-	31 478	358 673
2 Кредити на другій стадії зменшення корисності:		177 223	3 181	7 843	188 247
2.1 Без затримки платежу		177 223	3 101	7 843	188 167
2.2 із затримкою платежу до 31 днів			80		80
3 Кредити на третій стадії зменшення корисності:		443 471	10 065	-	453 536
3.1 Без затримки платежу		230 994	-	-	230 994
3.2 із затримкою платежу до 31 днів		-	-	-	-
3.3 із затримкою платежу від 32 до 92 днів		6 242	-	-	6 242
3.4 із затримкою платежу від 93 до 183 днів		9 402	-	-	9 402
3.5 із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів		1 910	-	-	1 910
3.6 із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів		194 923	10 065	-	204 988
4 Знецінені кредити, які оцінені на портфельній основі:		-	-	6 910	6 910
4.1 Без затримки платежу		-	-	6 744	6 744
4.2 із затримкою платежу до 31 днів		-	-	14	14
4.3 із затримкою платежу від 32 до 92 днів		-	-	110	110
4.4 із затримкою платежу від 93 до 183 днів		-	-	11	11
4.5 із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів		-	-	22	22
4.6 із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів		-	-	-	-

5 Загальна сума кредитів до вирахування резервів	947 889	13 246	46 231	1 007 366
6 Резерв під знецінення за кредитами	(361 969)	(8 447)	(4 318)	(374 734)
7 Усього кредитів за мінусом резервів	585 920	4 799	41 913	632 632

Таблиця 6.9. Аналіз кредитної якості кредитів станом за 31.12.2017р., тис.грн.

Рядок Найменування статті Кредити, що надані юридичним особам Іпотечні кредити фізичних осіб Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби Усього

1 Кредити на другій стадії зменшення корисності:	311 613	1 730	11 201	324 544
1.1 Без затримки платежу	311 613	1 730	11 201	324 544
2 Кредити на третій стадії зменшення корисності:	747 757	12 272	6 217	766 246
2.1 Без затримки платежу	473 530	2 286	99	475 915
2.2 із затримкою платежу до 31 днів	13 369	-	-	13 369
2.3 із затримкою платежу від 32 до 92 днів	-	-	-	-
2.4 із затримкою платежу від 93 до 183 днів	-	84	-	84
2.5 із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	88 809	-	6 118	94 927
2.6 із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	172 049	9 902	-	181 951
3 Знецінені кредити, які оцінені на портфельній основі:	-	-	5 155	5 155
3.1 Без затримки платежу	-	-	4 945	4 945
3.2 із затримкою платежу до 31 днів	-	-	11	11
3.3 із затримкою платежу від 32 до 92 днів	-	-	58	58
3.4 із затримкою платежу від 93 до 183 днів	-	-	88	88
3.5 із затримкою платежу від 184 до 365 (366) днів	-	-	25	25
3.6 із затримкою платежу більше ніж 366 (367) днів	-	-	28	28
3 Загальна сума кредитів до вирахування резервів	1 059 370	14 002	22 573	1 095 945
4 Резерв під знецінення за кредитами	(534 662)	(8 441)	(6 246)	(549 349)
5 Усього кредитів за мінусом резервів	524 708	5 561	16 327	546 596

Таблиця 6.10 Вплив вартості застави на якість кредиту станом за 31.12.2018р., тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Балансова вартість	Вартість застави	Вплив застави
1	Кредити, що надані юридичним особам	947 889	3 365 237	(2 417 348)
2	Іпотечні кредити фізичних осіб	13 246	13 714	(468)
3	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	46 23	199 920	(53 689)
4	Усього кредитів	1 007 366	3 478 871	(2 471 505)

Таблиця 6.1 Вплив вартості застави на якість кредиту станом за 31.12.2017р., тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Балансова вартість	Вартість застави	Вплив застави
1	Кредити, що надані юридичним особам	1 059 370	3 120 206	(2 060 613)
2	Іпотечні кредити фізичних осіб	14 002	16 708	(2 706)
3	Кредити, що надані фізичним особам на поточні потреби	22 573	52 683	(30 110)
4	Усього кредитів	1 095 945	3 189 597	(2 093 429)

Примітка 7. Інвестиції в цінні папери

Таблиця 7.1 Інвестиції в цінні папери, тис.грн.

Рядок Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1 Інвестиції в боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	305 025	200 512
1.1 Державні облигації	159 736	99 543
1.2 Ощадні (депозитні) сертифікати НБУ	145 289	100 969
2 Акції підприємств та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-
2.1 Акції підприємств та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	10	15
2.2 Переоцінка акцій підприємств та інших цінних паперів з нефіксованим прибутком, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(10)	(15)
3 Інвестиції в боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	320 421	380 390
3.1 Ощадні (депозитні) сертифікати НБУ	320 421	380 390
4 Усього інвестиції в цінні папери	625 446	580 902

Дані примітки 7, таблиця 7.1, рядок 4 використовуються для заповнення Звіту про фінансовий стан (Баланс)

Для цілей складання звіту про рух грошових коштів ощадні (депозитні) сертифікати НБУ включаються до складу грошових коштів.

Зменшення корисності за інвестиціями в боргові цінні папери, що емітовані Національним банком України та Міністерством фінансів України, не визнається. Такі інвестиції вважаються безризиковими, відносяться до першої стадії зменшення корисності фінансових активів та не є знеціненими.

Станом на кінець дня 31 грудня 2018 року в портфелі банку обліковуються акції ПрАТ «УМВБ» в сумі 10 тис.грн.

Справедлива вартість акцій становить 0 грн., сформовано резерв на загальну суму активу.

Цінні папери, що були використані для операцій репо, за станом на кінець дня 31 грудня 2018 року у портфелі банку відсутні.

Примітка 8. Інвестиційна нерухомість

Таблиця 8.1 Інвестиційна нерухомість оцінена за методом справедливої вартості за звітний період, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	Справедлива вартість інвестиційної нерухомості за станом на початок періоду	494 768	575 648
2	Придбання	-	-
3	Вибуття	(25 355)	(80 880)
4	Збитки від переоцінки до справедливої вартості	(304)	-
5	Справедлива вартість інвестиційної нерухомості за станом на кінець періоду	469 109	494 768

Дані примітки 8, таблиця 8.1, рядок 5 використовуються для заповнення Звіту про фінансовий стан (Баланс)

Всі об'єкти інвестиційної нерухомості придбані банком внаслідок звернення стягнення на заставне майно.

Вибуття об'єктів інвестиційної нерухомості відбулося внаслідок їх продажу.

Для об'єктів інвестиційної нерухомості із справедливою вартістю 437 163 тис.грн. 14.11.2017р. укладені договори купівлі-продажу із затвердженими графіками платежів. Станом на 01.01.2019р. за цими договорами отримана передплата в сумі 41 625,5 тис.грн. Крім того, до моменту остаточного розрахунку за дані об'єкти та передачі їх покупцю, укладені договори суперфіцій, за якими передбачене щомісячне отримання доходу в сумі 366 тис.грн., в т.ч. ПДВ, та компенсацію витрат банку в сумі 345,4 тис.грн, в т.ч. ПДВ.

Відповідно до оцінки об'єктів інвестиційної нерухомості, проведеної станом на 01.11.2018р. оцінювачем ТОВ «Д.Ю.Консалтинг» (код за ЄДРПОУ 32766458) була здійснена дооцінка двох об'єктів інвестиційної нерухомості на суму 5 250 тис.грн. та уцінка одного об'єкту на суму 5 554 тис.грн.

Таблиця 8.2 Суми, що визнані у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати) тис.грн.

№	Суми доходів і витрат	2018 рік	2017 рік
1	Дохід від оренди інвестиційної нерухомості	3 935	773
2	Прямі операційні витрати (включаючи ремонт і обслуговування) від інвестиційної нерухомості, що не генерує дохід від оренди	(2 020)	(1 090)

Таблиця 8.3 Інформація про мінімальні суми майбутніх орендних платежів за невідмовною операційною орендою, якщо банк є орендодавцем, тис.грн.

Рядок	Період дії операційної оренди	31.12.2018	31.12.2017
1	До 1 року	3 697	3 955
2	Від 1 до 5 років	16 472	21 312
3	Усього	20 169	25 267

Примітка 9. Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Будівлі споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Інші необоротні матеріальні активи	Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	Нематеріальні активи	Усього
1	Балансова вартість на 01.01.2017р.	75 150	2 632	770	1 174	96	1 704	6 957	939	89 422
1.1	Первісна (переоцінена) вартість	92 257	12 799	4 933	4 401	4433	8346	957	4 600	130 224
1.2	Знос на кінець звітного періоду	(17 107)	(10 167)	(4 163)	(3 227)	(347)	(2 130)		(3 661)	(40 802)
2	Надходження		2 399	631	31	50	194	737	510	4 552
3	Вибуття	(737)	(40)	(344)	(45)	(6)	(46)	(6 957)	(298)	(8 473)
3.1	Вибуття амортизації		40	344	45	6	46		298	779
4	Амортизаційні відрахування	(1 797)	(1 344)	(576)	(283)	(32)	(1 012)		(707)	(5 751)
5	Балансова вартість на 01.01.2018р.	72 616	3 687	825	922	114	886	737	742	80 529
5.1	Первісна (переоцінена) вартість	91 520	15 158	5 220	4 387	487	3 982	737	4 812	126 303
5.2	Знос на кінець звітного періоду	(18 904)	(11 471)	(4 395)	(3 465)	(373)	(3 096)		(4 070)	(45 774)
6	Надходження		1 503	11	64	3	148	2 003	878	4 610
7	Вибуття		(443)	(369)	(345)	(21)	(63)		(209)	(1 450)
7.1	Вибуття амортизації		443	369	345	21	56		209	1 443
8	Амортизаційні відрахування	(1 845)	(1 237)	(387)	(237)	(34)	(955)		(599)	(5 294)
9	Переоцінка	18 262								18 262
9.1	Первісної вартості	23 481								23 481
9.2	Зносу	(5 219)								(5 219)
10	Балансова вартість на 31.12.2018р.	89 033	3 953	449	749	83	72	2 740	1 021	98 100
10.1	Первісна (переоцінена) вартість	115 001	16 218	4 862	4 106	469	4 067	2 740	5 481	152 944
10.2	Знос на кінець звітного періоду	(25 968)	(12 265)	(4 413)	(3357)	(386)	(3 995)		(4 460)	(54 844)

Станом на 31 грудня 2018 року первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів складає 21 330 тис.грн., (станом на 31.12.2017р.-16 605 тис.грн.). Банк не має основних засобів, стосовно яких є передбачення законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження. Протягом 2018 року основні засоби та нематеріальні активи не надавались у заставу.

Будівлі відображені за вартістю переоцінки, що представлено справедливою вартістю за вирахуванням накопиченого у подальшому зносу. Станом на 31 грудня 2018р., для визначення справедливої вартості будівель керівництво отримало оцінки від незалежних професійних оцінювачів. Метод, який використовувався для оцінки справедливої вартості будівель включає порівняння з вартістю останніх продаж подібних будівель. Основні припущення стосуються стану, якості та місця розташування будівель, що порівнювались. На 31 грудня 2018р., балансова вартість будівель, яку було б включено до фінансової звітності, якби будівлі були відображені за вартістю придбання за вирахуванням накопиченого зносу становить 21 926 тис.гривень (2017р. -24 937 тис.грн.).

Примітка 10. Інші активи

Таблиця 10.1 Інші активи, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	Інші фінансові активи:	38 743	48 198
1.1	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	2 051	2 763
1.2	Грошові кошти з обмеженим правом використання	250 891	257 329
1.3	Інші фінансові активи	626	1 956
1.4	Резерв під знецінення інших фінансових активів	(214 825)	(213 850)
2	Інші активи:	6 483	3 860
2.1	Дебіторська заборгованість з придбання активів	106	414
2.2	Передоплата за послуги	5 945	3 254
2.3	Інші активи	709	411
2.4	Резерв під інші активи	(277)	(219)
3	Усього інших активів	45 226	52 058

Дані примітки 10, таблиця 10.1, рядок 3 використовуються для заповнення звіту про фінансовий стан (Баланс)

Інші активи банку не містять в собі значного компоненту фінансування і тому очікувані кредитні збитки визнаються протягом всього строку дії активу незалежно від якості активу, тобто без необхідності аналізу змін кредитного ризику та визначення стадії знецінення.

Таблиця 10.2 Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2018 рік, тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Інші фінансові активи	Усього
1	Залишок станом на 01.01.2018	(212 082)	(1 768)	(213 850)
2	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення інших фінансових активів за 2018 рік	(2 213)	1 168	(1 045)
3	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	-	70	70
4	Залишок станом на 31.12.2018р.	(214 295)	(530)	(214 825)

Таблиця 10.3 Аналіз зміни резерву під знецінення інших фінансових активів за 2017 рік, тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Інші фінансові активи	Усього
1	Залишок станом на 01.01.2017	(211 862)	(1 898)	(213 760)
2	(Збільшення)/зменшення резерву під знецінення інших фінансових активів за 2017 рік	(220)	106	(114)
3	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	-	24	24
4	Залишок станом на 31.12.2017р.	(212 082)	(1 768)	(213 850)

Таблиця 10.4 Аналіз кредитної якості інших фінансових активів станом за 31.12.2018 року, тис.грн.

Рядок Найменування статті Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками Грошові кошти з обмеженим правом використання Інші фінансові активи Усього

1	Непрострочена та незнецінена заборгованість	2 051	-	-	2 051
2	Заборгованість знецінена на індивідуальній основі із затримкою платежу	-	211 855	357	212 212
2.1	до 31 дня	-	-	38	38
2.2	від 32 до 92 днів	-	-	48	48
2.3	від 93 до 183 днів	-	-	45	45
2.4	від 184 до 365 (366) днів	-	-	96	96
2.5	більше ніж 366 (367) днів	-	211 855	130	211 985
3	Заборгованість знецінена на індивідуальній основі без затримки платежу	-	39 036	269	39 305
4	Усього інших фінансових активів до вирахування резерву	2 051	250 891	626	253 568
5	Резерв під знецінення інших фінансових активів	-	(214 295)	(530)	(214 825)
6	Усього інших фінансових активів за мінусом				

резерву	2 051	36 596	963	8 743
---------	-------	--------	-----	-------

Таблиця 10.5 Аналіз кредитної якості інших фінансових активів станом за 31.12.2017 року, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Грошові кошти з обмеженим правом використання	Інші фінансові активи	Усього
1	Непрострочена та незнецінена заборгованість	2 763	-	1 882	951
2	Заборгованість знецінена на індивідуальній основі із затримкою платежу	-	211 855	1 697	213 552
2.1	до 31 дня	-	-	37	37
2.2	від 32 до 92 днів	-	-	52	52
2.3	від 93 до 183 днів	-	-	43	43
2.4	від 184 до 365 (366) днів	-	-	65	65
2.5	більше ніж 366 (367) днів	-	211 855	1 500	213 355
3	Заборгованість знецінена на індивідуальній основі без затримки платежу	-	45 474	71	45 545
4	Усього інших фінансових активів до вирахування резерву	2 763	257 329	1 956	262 048
5	Резерв під знецінення інших фінансових активів	-	(212 082)	(1 768)	(213 850)
6	Усього інших фінансових активів за мінусом резерву	2 763	45 247	188	48 198

Таблиця 10.6 Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за 2018 рік, тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги
1	Залишок станом на 01.01.2018р.	-	(219)
2	Зменшення/збільшення резерву під знецінення протягом періоду	(52)	(6)
3	Залишок станом на 31.12.2018р.	(52)	(225)

Таблиця 10.7 Аналіз зміни резерву під знецінення інших активів за 2017 рік, тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Дебіторська заборгованість з придбання активів	Передоплата за послуги
1	Залишок станом на 01.01.2017р.	-	(17)
2	Зменшення резерву під знецінення протягом періоду	-	(204)
3	Списання безнадійної заборгованості за рахунок резерву	-	2
4	Залишок станом на 31.12.2017р.	-	(219)

Примітка 11. Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття

Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	Основні засоби	-	80 880
2	Усього необоротних активів, утримуваних для продажу	-	80 880

Дані примітки 11, рядок 2 використовуються для заповнення звіту про фінансовий стан (Баланс)

Примітка 12. Кошти клієнтів

Таблиця 12.1 Кошти клієнтів, тис.грн.

Рядок Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1 Державні та громадські організації--		
1.1 Поточні рахунки--		
1.2 Строкові кошти--		
2 Інші юридичні особи	979 173	1 231 733
2.1 Поточні рахунки	689 263	679 893
2.2 Строкові кошти	289 910	551 840
3 Фізичні особи	585 961	553 748
3.1 Поточні рахунки	314 989	272 964
3.2 Строкові кошти	270 972	280 784
4 Усього коштів клієнтів	1 565 134	1 785 481

Дані примітки 12, таблиця 12.1, рядок 4 використовуються для заповнення звіту про фінансовий стан (Баланс)

Таблиця 12.2 Розподіл коштів клієнтів за видами економічної діяльності, тис.грн.

Рядок Вид економічної діяльності	31.12.2018	31.12.2017
1. Державне управління	- -	- -
2 Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	451 627 28,85%	487 521 27,30%
3 Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг	11 909 0,76%	4 968 0,28%
4 Торгівля, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	93 573 5,98%	78 838 4,42%
5 Сільське господарство, мисливство, лісове господарство	13 570 0,87%	2 783 0,16%
6 Фізичні особи	584 403 37,34%	581 588 32,57%
7 Інші, в тому числі:	410 052 26,20%	629 783 35,27%
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	18 097 1,16%	92 245 5,17%
Діяльність у сферах архітектури та інжинірингу; технічні випробування та дослідження. Наукові дослідження та розробки. Рекламна діяльність і дослідження кон'юнктури ринку		
Інша проф.,наукова та технічна діяльність	7 582 0,48%	53 627 3,00%
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	177 537 11,34%	358 853 20,10%
Надання фінансових послуг, страхування, допоміжна діяльність у сферах фінансових послуг і страхування	93 456 5,97%	
Виробництво машин і устаткування, інших транспортних засобів	37 986 2,43%	
Діяльність у сферах права та бухгалтерського обліку	11 771 0,75%	
8 Усього коштів клієнтів	1 565 134 100%	1 785 481 100%

Примітка 13. Резерви за зобов'язанням

Таблиця 13.1 Зміна резервів за зобов'язаннями за 2018 рік. тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Зобов'язання кредитного характеру	Усього
1	Залишок станом на 01 січня 2018 року	9	9
2	Формування резерву	18	18
3	Комісії отримані за виданими гарантіями	226	226
4	Амортизація комісій, що отримані за виданими гарантіями, яка відображена у Проміжному звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	(226)	(226)
5	Залишок станом на 31 грудня 2018 року	27	27

Дані примітки 13, таблиця 13.1, рядок 5 використовуються для заповнення звіту про фінансовий стан (Баланс)

Таблиця 13.2 Зміна резервів за зобов'язаннями за 2017 рік, тис.грн.

Рядок	Рух резервів	Зобов'язання кредитного характеру	Усього
1	Залишок станом на 01 січня 2017 року	225	225
2	Формування резерву	(216)	(216)
3	Комісії отримані за виданими гарантіями	256	256
4	Амортизація комісій, що отримані за виданими гарантіями, яка відображена у Проміжному звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід	(256)	(256)
5	Залишок станом на 31 грудня 2017 року	9	9

Примітка 14. Інші зобов'язання

Інші зобов'язання, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	Інші фінансові зобов'язання	501	259
1.1	Кредиторська заборгованість за операціями з іноземною валютою	-	-
1.2	Інші фінансові зобов'язання	501	259
1.3	Похідні фінансові зобов'язання в торговому портфелі банку	-	-
2	Інші зобов'язання	49 821	79 010
2.1	Кредиторська заборгованість за податками та зборами, крім податку на прибуток	851	874
2.2	Кредиторська заборгованість за збором до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	1 072	1 300
2.3	Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку	4 784	3 390
2.4	Кредиторська заборгованість з продажу/ придбання активів	41 626	72 360
2.5	Доходи майбутніх періодів	1 147	726
2.6	Інша заборгованість	341	360
3	Усього інших зобов'язань	50 322	79 269

Дані примітки 14, рядок 3 використовуються для заповнення звіту про фінансовий стан (Баланс)

Примітка 15. Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід)

Статутний капітал та емісійні різниці (емісійний дохід), тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Кількість акцій в обігу (тис.шт.)	Прості акції	Усього
1	Залишок на початок попереднього періоду 01.01.2017	48,173	510 393	510 393
2	Залишок на кінець попереднього періоду (залишок на початок звітнього періоду) 31.12.2017	48,173	510 393	510 393
3	Залишок на кінець звітнього періоду 31.12.2018	48,173	510 393	510 393

Дані примітки 15, рядок 3 використовуються для заповнення Звіту про фінансовий стан (Баланс) та Звіту про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал).

а) об'явлені до випуску акції відсутні;

б) випущені і сплачені акції та випущені, але не повністю сплачені акції відсутні;

в) номінальна вартість однієї акції на 01.01.2017– 10595,00 грн (Десять тисяч п'ятсот дев'яносто п'ять гривень 00 коп);

номінальна вартість однієї акції на 31.12.2017– 10595,00 грн (Десять тисяч п'ятсот дев'яносто п'ять гривень 00 коп);
номінальна вартість однієї акції на 31.12.2018 – 10595,00 грн (Десять тисяч п'ятсот дев'яносто п'ять гривень 00 коп);

г) всі акціонери Банку мають однакові права та привілеї, обмеження відсутні;

г') акцій, призначених для випуску за умовами опціонів і контрактів з продажу не має.

Примітка 16. Рух резервів переоцінки (компонентів іншого сукупного доходу)

Рух резервів переоцінки (компонентів іншого сукупного доходу), тис.грн.

Рядок	Найменування статті	2018 рік	2017 рік
1	Залишок на початок періоду	48 923	49 669
2	Переоцінка інвестицій в боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю, через інший сукупний дохід:	(620)	568
2.1	зміни переоцінки до справедливої вартості	-	-
2.2	доходи (витрати) у результаті продажу, перекласифіковані у звітному періоді на прибутки або збитки	(620)	568
3	Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	18 262	(1 212)
3.1	зміни переоцінки до справедливої вартості	18 262	-
3.2	реалізований результат переоцінки, віднесений на нерозподілений прибуток	-	(1 212)
4	Податок на прибуток, пов'язаний із:	(3 176)	(102)
4.1	зміною резерву переоцінки інвестицій в боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю, через інший сукупний дохід	111	(102)
	зміною резерву переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	(3 287)	-
5	Усього зміни щодо резервів переоцінки (інший сукупний дохід) за вирахуванням податку на прибуток	14 466	466
6	Усього резервів переоцінки (інший сукупний дохід) за вирахуванням податку на прибуток	63 389	48 923

Дані примітки 16, рядок 6 використовуються для заповнення звіту про фінансовий стан (Баланс)

Примітка 17. Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Примітки	31.12.2018		31.12.2017		
			менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців	усього	менше ніж 12 місяців	більше ніж 12 місяців

усього

АКТИВИ

1	Грошові кошти та їх еквіваленти	5	237 275	-	237 275	319 817	-	319 817
2	Кредити та заборгованість клієнтів	6	550 948	81 684	632 632	354 829	191 767	546 596
3	Інвестиції в боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	7	291 466	13 559	305 025	200 497	15	200 512
4	Інвестиції в боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	7	320 421	-	320 421	380 390	-	380 390
5	Інвестиційна нерухомість	8	-	469 109	469 109	-	494 768	494 768
6	Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		11 073	-	11 073	11 073	-	11 073
7	Відстрочений податковий актив	22	-	22 236	22 236	-	25 355	25 355
8	Основні засоби та нематеріальні активи	9	-	98 100	98 100	-	80 529	80 529
9	Інші фінансові активи	10	32 700	6 043	38 743	48 198	-	48 198
10	Інші активи	10	6 483	-	6 483	1 177	2 683	3 860
11	Необоротні активи, утримувані для продажу	11	-	-	-	80 880	-	80 880
12	Усього активів		1 450 366	690 731	2 141 097	1 396 861	795 117	2 191 978

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

13	Кошти банків		-	-	-	-	-	-
14	Кошти клієнтів	12	1 537 324	27 810	1 565 134	1 783 875	1 606	1 785 481
15	Резерви за зобов'язаннями	13	27	-	27	9	-	9
16	Інші фінансові зобов'язання	14	501	-	501	259	-	259
17	Інші зобов'язання	14	6 930	42 891	49 821	79 010	-	79 010
18	Усього зобов'язань		1 544 782	70 701	1 615 483	1 863 153	1 606	1 864 759

Примітка 18. Процентні доходи та витрати

Процентні доходи та витрати, тис.грн.

Рядок Найменування статті	2018 рік	2017 рік
Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю		
1 Кредити та заборгованість клієнтів	140 623	120 817
2 Боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою вартістю	17 945	19 743
3 Кошти в інших банках	8 285	1 996
4 Кореспондентські рахунки в інших банках	6 732	447
5 Всього процентних доходів за фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою собівартістю	173 585	143 003

Процентні доходи за фінансовими активами, які обліковуються за справедливою вартістю через сукупний дохід

6 Боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	24 723	15 843
7 Всього процентних доходів за фінансовими активами, які обліковуються за справедливою вартістю через сукупний дохід	24 723	15 843
8 Усього процентних доходів	198 308	158 846

Процентні витрати за фінансовими зобов'язаннями, які обліковуються за амортизованою собівартістю

9 Строкові кошти юридичних осіб	(46 739)	(85 137)
10 Боргові цінні папери, що емітовані банком	-	(220)
11 Інші залучені кошти	-	-
12 Строкові кошти фізичних осіб	(14 802)	(19 330)
13 Строкові кошти інших банків	(1 448)	(164)
14 Поточні рахунки	(30 791)	(25 028)
15 Усього процентних витрат	(93 780)	(129 879)
16 Чистий процентний дохід	104 528	28 967

Дані примітки 18, рядок 8 та рядок 15 використовуються для заповнення Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

Примітка 19. Комісійні доходи та витрати

Комісійні доходи та витрати, тис.грн.

Рядок Найменування статті	2018 рік	2017 рік
Комісійні доходи		
1 Розрахунково-касові операції	43 427	34 416
2 Інкасація	247	255
3 Операції з цінними паперами	2 206	1 907
4 Інші	13 463	16 980
5 Операції довірчого управління	32	36
6 Гарантії надані	446	1 605
7 Усього комісійних доходів	59 821	55 199

Комісійні витрати

8 Розрахунково-касові операції	(9 241)	(7 415)
9 Усього комісійних витрат	(9 241)	(7 415)
10 Чистий комісійний дохід	50 580	47 784

Дані примітки 19, рядок 7 та рядок 9 використовуються для заповнення Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

Примітка 20. Інші операційні доходи

Інші операційні доходи, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	2018 рік	2017 рік
1	Дохід від операційного лізингу (оренди)	5 823	2 486
2	Дохід від суборенди	49	44
3	Дохід від вибуття основних засобів та нематеріальних активів	201	1 424
4	Інші*	5 804	24 772
5	Усього операційних доходів	11 877	28 726

Дані примітки 20, рядок 5 використовуються для заповнення Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

*Розшифровка рядка 4 за звітний період:

№ п/п	Назва рахунку	2018 рік
1	Штрафи, пені отримані банком	-
2	Доходи отримані за зміну умов договорів визнання фінансових активів	2
3	Дохід від компенсації заставної вартості ключів	11
4	Доходи від внесення записів та отрим. витягів з ДРОРМ	34
5	Відшкодування судових витрат	29
6	Дохід від компенсації вартості ком. послуг	11
7	Повернення раніше списаної безнадійної заборгованості за кредитами	5 241
8	Винагорода за залучення користувачів та клієнтів	49
9	Дохід від операцій з платіжними картками, за якими строк опротестування операцій закінчився	-
10	Продаж земельних ділянок	396
11	Інші доходи	31
12	Всього:	5 804

*Розшифровка рядка 4 за попередній період:

№ п/п	Назва рахунку	2017 рік
1	Штрафи, пені отримані банком	120
2	Доходи отримані за зміну умов договорів визнання фінансових активів	533
3	Дохід від компенсації заставної вартості ключів	7
4	Доходи від внесення записів та отрим. витягів з ДРОРМ	41
5	Відшкодування судових витрат	7
6	Дохід від компенсації вартості ком. послуг	10
7	Повернення раніше списаної безнадійної заборгованості за кредитами	24 019
8	Дохід від операцій з платіжними картками, за якими строк опротестування операцій закінчився	11
9	Продаж земельних ділянок	-
10	Інші доходи	24
11	Всього:	24 772

Примітка 21. Адміністративні та інші операційні витрати

Таблиця 21.1 Витрати та виплати працівникам ,тис.грн.

Рядок	Найменування статті	2018 рік	2017 рік
1	Заробітна плата та премії	(47 079)	(39 507)
2	Нарахування на фонд заробітної плати	(9 447)	(7 573)
3	Інші виплати працівникам	(398)	(282)
4	Усього витрат на утримання персоналу	(56 924)	(47 362)

Дані таблиці 21.1, рядок 4 використовуються для заповнення Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

Таблиця 21.2 Витрати на амортизацію, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	2018 рік	2017 рік
1	Амортизація основних засобів	(4 695)	(5 044)
2	Амортизація програмного забезпечення та нематеріальних активів	(599)	(707)
3	Усього витрат на амортизацію	(5 294)	(5 751)

Дані таблиці 21.2, рядок 3 використовуються для заповнення Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

Таблиця 21.3 Інші адміністративні витрати та операційні витрати, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	2018 рік	2017 рік
1	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів, телекомунікаційні та інші експлуатаційні послуги	(23 875)	(21 769)
2	Витрати на оперативний лізинг (оренду)	(2 294)	(2 091)
3	Інші витрати, пов'язані з основними засобами		
4	Професійні послуги	(1 534)	(4 833)
5	Витрати на маркетинг та рекламу	(949)	(56)
6	Витрати із страхування	(4 249)	(6 626)
7	Сплата інших податків та зборів платежів, крім податку на прибуток	(4 592)	(8 793)
8	Зменшення корисності необоротних активів, утримуваних для продажу (чи груп вибуття)	-	
9	Інші	(6 387)	(9 162)
10	Усього адміністративних та інших операційних витрат	(43 880)	(53 330)

Дані таблиці 21.3, рядок 10 використовуються для заповнення Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

*Розшифровка рядка 9 за звітний період:

№ п/п	Назва рахунку	2018 рік
1	Витрати на інкасацію та перевезення цінностей	(232)
2	Витрати за отриманими консультаційними послугами	(600)
3	Витрати на відрядження	(125)
4	Представницькі витрати	(1 329)
5	Витрати на спонсорство та доброчинність	(240)
6	Судові витрати	(205)
7	Виплата згідно рішення суду	(2 217)
8	Витрати на тестування щодо інформаційної безпеки	(198)
9	Витрати понесені на пошук покупців об'єкту нерухомості	(53)
10	Членські внески	(114)
11	Інші витрати	(1 074)
12	Всього:	(6 387)

*Розшифровка рядка 9 за попередній період:

№ п/п	Назва рахунку	2017 рік
1	Витрати на інкасацію та перевезення цінностей	(170)
2	Витрати за отриманими консультаційними	

послугами	(252)
3 Витрати на відрядження	(90)
4 Представницькі витрати	(1 230)
5 Витрати на спонсорство та доброчинність	(240)
6 Судові витрати	(154)
7 Штрафи, що сплачені банком	(2 374)
8 Витрати, що виникли у зв'язку із знеціненням об'єктів нерухомості	(3 590)
9 Витрати понесені на пошук покупців об'єкту нерухомості	(126)
10 Членські внески	(166)
11 Інші витрати	(770)
12 Всього:	(9 162)

Примітка 22. Витрати на податок на прибуток

Витрати на податок на прибуток.

Таблиця 22.1. Витрати з податку на прибуток, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	2018 рік	2017 рік
1	Поточний податок на прибуток	-	(46)
2	Зміна відстроченого податку на прибуток	(471)	(4 475)
3	Усього витрати з податку на прибуток	(471)	(4 521)

Дані примітки 22, рядок 3 використовуються для заповнення Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

Таблиця 22.2. Узгодження суми облікового прибутку (збитку) та суми податкового прибутку (збитку), тис.грн.

Рядок	Найменування статті	2018 рік	2017 рік
1	Збиток до оподаткування	186 804	(342 514)
2	Теоретичні податкові відрахування за відповідною ставкою оподаткування	(33 625)	61 653

Коригування облікового прибутку (збитку)

3 Витрати, які не включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але визнаються в бухгалтерському обліку (зазначити які саме)

(зазначити які саме)	(123)	(65 860)
3.1 Благодійна допомога	-	(43)
3.2 Коригування сформованого резерву	(3)	39
3.3 Амортизація, яка не підлягає оподаткуванню	(120)	(140)
3.4 Перевищення сформованого резерву над лімітом	-	(65 498)
3.5 Не враховані в податковому обліку витрати	-	(218)

4 Витрати, які включаються до суми витрат з метою розрахунку податкового прибутку, але не визнаються в бухгалтерському обліку (зазначити які саме)

4.1	4/8 суми перевищення розміру резерву, над лімітом, розрахованим відповідно до положень Кодексу на 01.01.2018	32 749	-
4.2	Часткове використання збитку 2017 року що був перенесений до зменшення результату 2018 року	528	-
4.3	1/3 від'ємної різниці між резервом на кінець 2014 року та резервом на 01.01.2015 згідно п.21 підрозділу 4 розділу XX ПКУ	-	193
4.4	Часткове використання збитку 2016 року що був перенесений до зменшення результату 2017 року	-	(461)
5	Інші коригування	-	(46)
6	Витрати з податку на прибуток	(471)	(4 521)

Таблиця 22.3 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2018 рік, тис.грн.

Рядок Найменування статті Залишок на 31.12.2017 Зміни від застосування МСФЗ 9 Залишок на 01.01.2018
Визнані в прибутках/ збитках Визнані в іншому сукупному доході Залишок на кінець дня 31.12.2018

1	Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування та перенесені податкові збитки на майбутні періоди	25 355	528	25 883	(471)	(3 176)	22 236
1.1	Основні засоби	153		153	102	(3 287)	(3 032)
1.2	Перенесені податкові збитки на майбутні періоди	25 257		25 257	(45)		25 212
1.3	Зміна резервів (очікуваних кредитних збитків) у зв'язку із застосуванням на МСФЗ 9	-	528	528	(528)	-	-
1.4	Переоцінка цінних паперів	(55)		(55)	111		56
2	Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	25 355	528	25 883	(471)	(3 176)	22 236
3	Визнаний відстрочений податковий актив	25 410		25 938	(471)	56	25 523
4	Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(55)		(55)		(3 232)	(3 287)

Таблиця 22.4 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за 2017 рік, тис.грн.

Рядок Найменування статті Залишок на 01.01.2017 Визнані в прибутках/ збитках Визнані в іншому сукупному доході Залишок на кінець дня 31.12.2017

1 Податковий вплив тимчасових різниць, які зменшують (збільшують) суму оподаткування та перенесені податкові збитки на майбутні періоди	29 932			25 355
1.1 Основні засоби	(45)	198		153
1.2 Перенесені податкові збитки на майбутні періоди	29 696	(4 439)		25 257
1.3 Резерви, що включаються до податкових витрат	234	(234)	-	-
1.4 Переоцінка цінних паперів	47		(102)	(55)
2. Чистий відстрочений податковий актив (зобов'язання)	29 932	(4 475)	(102)	25 355
3. Визнаний відстрочений податковий актив	29 977	(4 520)	(47)	25 410
4. Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(45)	45	(55)	(55)

Примітка 23. Прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію

Прибуток/(збиток) на одну просту та привілейовану акцію, тис.грн.

Рядок Найменування статті	2018 рік	2017 рік
1 Прибуток (збиток), що належить власникам простих акцій банку	186 333	(347 035)
2 Прибуток (збиток) за рік	186 333	(347 035)
3 Середньозважена кількість простих акцій в обігу (тис. шт.)	48,173	48,173
4 Чистий та скоригований прибуток (збиток) на одну просту акцію (грн.)	3 868,00	(7 203,93)

Дані примітки 23, рядок 4 використовуються для заповнення Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати).

Примітка 24. Операційні сегменти

Операційні сегменти – це компоненти бізнесу, що здійснюють фінансово-господарську діяльність, яка дозволяє отримувати доходи чи передбачає понесення витрат, результати операційної діяльності яких регулярно аналізуються органом, відповідальним за прийняття операційних рішень (Правління Банку), і щодо яких наявна окрема фінансова інформація.

Для цілей управління Банк виділяє три операційних сегмента:

- Корпоративний бізнес – надання кредитів, обслуговування депозитів та поточних рахунків корпоративних клієнтів;
- Послуги фізичним особам та МСБ – обслуговування депозитів, надання кредитів, обслуговування платіжних карток, грошові перекази та розрахунково-касове обслуговування фізичних осіб та малого і середнього бізнесу;
- Централізовані, казначейські операції та нерозподілені статті – даний сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами, операції на ринках капіталу, операції з іноземною валютою і банкнотами, кореспондентські відносини з НБУ та іншими Банками, основні засоби, відстрочені податкові активи, предоплати, дебіторську та кредиторську заборгованість, що пов'язані з адміністративно-господарською діяльністю.

Операції між сегментами здійснюються на комерційних умовах. Кошти перерозподіляються між сегментами, що призводить до виникнення трансфертних доходів та витрат, які показані у складі операційного доходу (див. колонку «Виключення» статей «Процентні доходи» та «Процентні витрати»). Проценти, що стягуються за ці кошти, визначаються відповідно до розрахунків витрат на фінансування Банку. Коригування на внутрішні розрахунки і трансфертне ціноутворення були відображені в результатах діяльності кожного сегмента, інших суттєвих статей доходів та витрат за операціями між сегментами немає.

Стаття «Адміністративні та інші операційні витрати» для кожного окремого сегменту складається з прямих витрат на даний сегмент Банку та алокації непрямих витрат. Для прийняття управлінських рішень здійснюється оцінка результатів діяльності сегментів на основі різних показників, в тому числі суми прибутку до оподаткування.

Керівництво здійснює моніторинг результатів діяльності кожного з сегментів для прийняття управлінських рішень щодо розподілу ресурсів та оцінки результатів їх діяльності. Керівництво перевіряє окрему фінансову інформацію по кожному з сегментів, включаючи оцінку операційних результатів діяльності, активів та зобов'язань.

Банк не мав виручки від операцій з одним клієнтом, яка становила б понад 10% від загальної виручки Банку.

Таблиця 24.1 Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2018 рік, тис.грн.

Найменування звітних сегментів

Рядок Найменування статті Послуги корпоративним клієнтам Послуги фізичним особам Централізовані, казначейські операції та нерозподілені статті Вилучення Усього

1	Процентні доходи	237 203	56 350	216 342	(311 587)	198 308
2	Комісійні доходи	22 585	37 148	88	-	59 821
3	Інші операційні доходи	95	7 112	4 670	-	11 877
4	Усього доходів сегментів	259 883	100 610	221 100	(311 587)	270 006
5	Процентні витрати	(184 752)	(27 857)	(192 758)	311 587	(93 780)
6	Комісійні витрати	(40)	(6 392)	(2 809)	-	(9 241)
7	Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки	-	-	(206)	-	(206)
8	Чистий прибуток (збиток) від операцій із борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	166	-	166
9	Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою	67	1 035	7 418	-	8 520
10	Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти	-	-	532	-	532
11	Чистий прибуток (збиток) від переоцінки інвестиційної нерухомості	-	-	(304)	-	(304)
12	Адміністративні та інші операційні витрати	(29 657)	(40 528)	(35 913)	-	(106 098)
13	Операційний дохід сегментів	45 501	26 868	(2 774)	-	69 595

14 Чистий збиток від зменшення корисності фінансових активів	162 279	(4 588)	(40 464)	-	117 227
15 Чисте (збільшення)/зменшення резервів за зобов'язаннями	-	-	(18)	-	(18)
16 Прибуток/(збиток) до оподаткування	207 780	22 280	(43 256)	-	186 804

Таблиця 24.2 Активи та зобов'язання звітних сегментів станом на 31.12.2018р., тис.грн.

Найменування звітних сегментів

Рядок Найменування статті Корпоративний бізнес Послуги фізичним особам та МСБ Централізовані, казначейські операції та нерозподілені статті Усього

1 Активи сегментів	580 812	51 864	1 508 421	2 141 097
2 Усього активів	580 812	51 864	1 508 421	2 141 097
3 Зобов'язання сегментів	934 601	624 632	56 250	1 615 483
4 Усього зобов'язань	934 601	624 632	56 250	1 615 483
5 Капітальні інвестиції	-	-	4 610	4 610
6 Амортизація	-	-	(5 294)	(5 294)

Таблиця 24.3 Доходи, витрати та результати звітних сегментів за 2017 рік, тис.грн.

Найменування звітних сегментів

Рядок Найменування статті Корпоративний бізнес Послуги фізичним особам та МСБ Централізовані, казначейські операції та нерозподілені статті Вилучення Усього

1 Процентні доходи	254 331	54 467	211 701	(361 653)	158 846
2 Комісійні доходи	26 303	28 775	121	-	55 199
3 Інші операційні доходи	21 034	2 377	5 315	-	28 726
4 Усього доходів	301 668	85 619	217 137	(361 653)	242 771
5 Процентні витрати	(244 908)	(31 792)	(214 832)	361 653	(129 879)
6 Комісійні витрати	(22)	(5 296)	(2 097)	-	(7 415)
7 Результат від переоцінки інших фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результату переоцінки через прибутки або збитки	-	-	(717)	-	(717)
8 Результат від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-	-	-	-
9 Результат від операцій з іноземною валютою	321	648	3 830	-	4 799
10 Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	2 288	-	2 288
11 Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	-	-	(108)	-	(108)
12 Адміністративні та інші операційні витрати	(26 917)	(32 167)	(47 359)	-	(106 443)
13 Операційний дохід	30 142	17 012	(41 858)	-	5 296
14 Збільшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках	(338 819)	(6 091)	(896)	-	(345 806)
15 Чисте збільшення резервів під знецінення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів	-	-	(2 210)	-	(2 210)
16 Чисте збільшення резервів під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-	(10)	-	(10)
17 Чисте (збільшення)/					

зменшення резервів за зобов'язаннями	-	-	216	-	216
18 Прибуток/(збиток) до оподаткування	(308 677)	10 921	(44 758)	-	(342 514)

Таблиця 24.4 Активи та зобов'язання звітних сегментів станом на 31.12.2017р., тис.грн.

Найменування звітних сегментів

Рядок Найменування статті Корпоративний бізнес Послуги фізичним особам та МСБ Централізовані, казначейські операції та нерозподілені статті Усього

1 Активи сегментів	524 772	21 893	1 645 313	2 191 978
2 Усього активів	524 772	21 893	1 645 313	2 191 978
3 Зобов'язання сегментів	1 170 646	609 522	84 591	1 864 759
4 Усього зобов'язань	1 170 646	609 522	84 591	1 864 759
5 Капітальні інвестиції	-	-	4 552	4 552
6 Амортизація	-	-	(5 751)	(5 751)

Примітка 25. Управління фінансовими ризиками

Кредитний ризик

Банк не здійснює активні операції з боржниками або контрагентами, що є резидентами інших країн, відповідно не створює політику та процедури виявлення, вимірювання, моніторингу, звітування та контролю ризику країни та трансфертного ризику.

Банк не здійснює інвестиції в дочірні компанії, відповідно не визначає вимоги до виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення ризику інвестицій у дочірні компанії.

Оцінка кредитного ризику відбувається на двох рівнях: на індивідуальній основі (на рівні конкретного позичальника) та на портфельній основі, базою розрахунку якого є сукупна заборгованість Банку за операціями, яким притаманний кредитний ризик. Основними методами управління ризиком контрагента є: виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення кредитного ризику, уключаючи інструменти / індикатори, що використовуються; резервування, встановлення лімітів, диверсифікація, розробка упереджувальних заходів. Банк здійснює управління ризиком контрагента в розрізі:

- ☐ передрозрахункового ризику (pre-settlement risk), так як його величина змінюється залежно від зміни справедливої вартості інструменту, щодо якого Банк наражається на зазначений вид ризику;
- ☐ ризику розрахунків (settlement risk).

Банк здійснює управління передрозрахунковим ризиком шляхом установлення значень лімітів на контрагента та їх контролю, а також розроблення порядку дій у разі дефолту контрагента за договором. Банк пом'якшує передрозрахунковий ризик шляхом:

- ☐ використання захисної маржі (safety margin);
- ☐ отримання від контрагента покриття на суму можливої величини передрозрахункового ризику;
- ☐ передбачення в договорах права Банку в односторонньому порядку достроково припиняти договір без сплати штрафних санкцій у випадку недостатності покриття порівняно з величиною передрозрахункового ризику;
- ☐ укладення з контрагентом договору про нетинг зустрічних вимог.

Банк з метою уникнення ризику розрахунків має право укладати договори на умовах попередньої оплати чи попередньої поставки від контрагента або на умовах поставки проти платежу через центрального контрагента.

Кількісними параметрами визначення та регулювання кредитного ризику є:

- ☐ норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7);
- ☐ норматив великих кредитних ризиків (Н8);
- ☐ норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9);
- ☐ відношення негативно класифікованих активів (за мінусом резервів сформованих під ці активи) до загальних активів;
- ☐ відношення резерву під кредитні операції з клієнтами до кредитних операцій з клієнтами.

Станом на 31.12.2018р. Банк не порушував пруденційні вимоги НБУ щодо кредитного ризику (нормативи Н7, Н8, Н9 дотримано).

Банк визначає наступні кількісні показники ризик-апетиту до кредитного ризику:

- ☐ максимальне зростання обсягу портфеля кредитів у відсотках до його величини на початок року;
- ☐ максимальний обсяг заборгованості за одним боржником / групою пов'язаних контрагентів у відсотках до загального обсягу портфеля кредитів та регулятивного капіталу Банку;
- ☐ максимальний обсяг галузевої та географічної концентрації портфеля кредитів у відсотках до загального обсягу портфеля кредитів;
- ☐ максимальний обсяг портфеля кредитів за кредитними продуктами у відсотках до загального обсягу портфеля кредитів;
- ☐ граничний обсяг непрацюючих активів у відсотках до відповідного портфеля кредитів.

Банк визначає ліміти кредитного ризику щодо:

- ☐ повноважень Кредитного комітету Банку щодо ухвалення кредитних рішень як для портфеля кредитів у цілому, так і для одного боржника або групи пов'язаних контрагентів;
- ☐ окремих боржників, а також груп пов'язаних контрагентів;
- ☐ ризику концентрації (максимального обсягу заборгованості) на одного боржника або групи пов'язаних контрагентів, на боржників, що мають спільний вид економічної діяльності та на боржників одного географічного регіону;
- ☐ ризику контрагента в розрізі кожного з них;
- ☐ максимального обсягу заставного майна, що може бути прийнятим на баланс банку у разі реалізації банком своїх прав як заставодержателя.

Банк, ухвалюючи рішення щодо надання кредиту здійснює аналіз інформації та проводить всебічну оцінку ризиків з урахуванням наступних факторів:

- ☐ мета отримання кредиту та джерела його погашення;
- ☐ кредитна історія і поточна платоспроможність боржника, виходячи з фінансових тенденцій попередніх періодів та прогнозів руху грошових коштів за різними сценаріями;
- ☐ життєздатність бізнес-моделі боржника - юридичної особи, фізичної особи - суб'єкта господарювання, а також наявність у нього достатньої компетенції та ресурсів для її реалізації;
- ☐ поведінкові моделі боржників – фізичних осіб (аплікаційний, поведінковий скоринг);
- ☐ практичний досвід здійснення боржником господарської діяльності, стан галузі економіки, у якій здійснює свою діяльність боржник, та його позиція в ній, ринки збуту продукції / послуг, що виробляється / надається боржником, конкурентоспроможність боржника;

- ☐ прийнятність та достатність забезпечення, можливість його реалізації;
- ☐ додаткові умови кредитного договору, що забезпечують обмеження збільшення в майбутньому кредитного ризику;
- ☐ прогнозні дані щодо необхідної суми формування резервів під очікувані кредитні збитки та величина кредитного ризику на момент видачі кредиту;
- ☐ репутація боржника та його здатність / готовність нести юридичну відповідальність та співпрацювати з банком з усіх питань, що можуть виникати протягом періоду користування кредитом;
- ☐ структура групи пов'язаних контрагентів та кредитна історія і поточна платоспроможність цих контрагентів;
- ☐ рішення осіб, які відповідають за управління юридичною особою та здійснюють контроль за її діяльністю, щодо отримання кредиту, їх повноваження на прийняття такого рішення;
- ☐ надійність та достатність юридичної позиції Банку щодо умов кредитного договору та договорів забезпечення / застави для забезпечення належної співпраці з боржниками / контрагентами / заставодавцями.

Банк має низький рівень ризик-апетиту до кредитного ризику, дотримується консервативних підходів до управління кредитним ризиком та використовує практику кредитування, яка забезпечує значну імовірність того, що кредити будуть погашені.

Ринковий (валютний) ризик

Ринковий ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів. Банк уникає ризиків, що властиві інструментам торгової книги (нульовий ризик-апетит до ризику дефолту, процентного ризику торгової книги, ризику кредитного спреда, ризику волатильності, фондового та товарного ризику), та не здійснює операцій з фінансовими інструментами торговельної книги, в т.ч. з цінними паперами, які одночасно відповідають зазначеним нижче критеріям:

- ☐ немає юридичних обмежень на продаж або повне хеджування;
- ☐ проведення щоденної переоцінки справедливої вартості з відображенням результату через прибутки / збитки;
- ☐ утримання фінансових інструментів у торговій книзі з метою подальшого продажу протягом короткого проміжку часу, отримання прибутку від короткострокових коливань ціни; фіксування арбітражного прибутку або хеджування ризиків від утримання інструментів для досягнення вищезазначеної мети.

Банк у складі ринкових ризиків здійснює управління валютним ризиком (наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют та цін на банківські метали) за інструментами, що містяться у банківській книзі, та не створює політику та процедури управління ринковими ризиками, що властиві інструментам торгової книги (ризик дефолту, процентний ризик торгової книги, ризик кредитного спреда, ризик волатильності, фондовий ризик та товарний ризик).

Управління валютним ризиком полягає у здійсненні процесу управління щодо проведення валютних операцій Банку з одночасним контролем відкритих валютних позицій з урахуванням аспектів хеджування валютного ризику. Для оцінки та вимірювання валютного ризику Банк використовує:

- ☐ аналіз дотримання лімітів відкритої валютної позиції, установлених НБУ;
- ☐ аналіз дотримання внутрішніх лімітів валютного ризику;
- ☐ аналіз ситуації на валютному і грошовому ринку з метою оцінки ризику можливої зміни валютних курсів та їх вплив на результати діяльності Банку;
- ☐ метод вартості під ризиком (VaR) з довірчою ймовірністю не нижче ніж 99% та глибиною статистичної вибірки не менше ніж 250 спостережень за період, не менший ніж один календарний рік;
- ☐ стрес-тестування валютного ризику

Банк встановлює наступні ліміти для контролю валютного ризику:

- ☐ максимально можлива вартість під ризиком (Value-at-Risk, VaR) або максимально можливі очікувані втрати (Expected Shortfall) упродовж 10 робочих днів від дати розрахунку з довірчою ймовірністю не нижчою, ніж 99% (у разі утримання валютних позицій на фактичному рівні станом на початок робочого дня, в який робиться розрахунок);
- ☐ розміру відкритих валютних позицій в значимих валютах у відсотках до регулятивного капіталу Банку (значимою валютою є іноземна валюта, частка якої в зобов'язаннях Банку становить більше п'яти відсотків на дату проведення аналізу).

Для оцінки впливу джерел валютного ризику на його рівень Банк використовує хоча б один із (або поєднання) наступних методів:

- ☐ аналіз чутливості портфеля активів до зміни факторів ризиків;
- ☐ сценарний аналіз;
- ☐ реверсивне стрес-тестування.

Таблиця 25.1. Аналіз валютного ризику, (тис. грн.)

Рядок	Найменування валюти	На звітну дату звітного періоду 31.12.2018	На звітну дату звітного періоду 31.12.2017
-------	---------------------	---	---

монетарні активи	монетарні зобов'язання	похідні фінансові інструменти	чиста позиція	монетарні активи	монетарні
------------------	------------------------	-------------------------------	---------------	------------------	-----------

зобов'язання похідні фінансові інструментичиста позиція						
1 Долари США	403 246	369 313	-	33 933	385 816	386 349 - (533)
2 Євро	135 266	131 713	-	3 553	128 541	128 801 - (260)
3 Фунти стерлінгів	5 163	3 252	-	1 911	3 401	3 315 - 86
4 Інші	4 149	3 336	-	813	6 653	5 834 - 819
5 Усього	547 824	507 614	-	40 210	524 411	524 299 - 112

Таблиця 25.2. Зміна прибутку або збитку та власного капіталу в результаті можливих змін офіційного курсу гривні до іноземних валют, що встановлені на звітну дату, за умови, що всі інші змінні характеристики залишаються фіксованими, (тис.грн.)

Найменування статті	На звітну дату звітного періоду 31.12.2018			На звітну дату звітного періоду 31.12.2017		
	вплив на прибуток/збиток			вплив на прибуток/збиток		
	вплив на власний капітал			вплив на власний капітал		
Зміцнення долара США на 40 %	13 573	13 573		(213)	(213)	
Послаблення долара США на 40 %	(13 573)	(13 573)		213	213	
Зміцнення євро на 40 %	1 421	1 421		(104)	(104)	
Послаблення євро на 40 %	(1 421)	(1 421)		104	104	
Зміцнення фунта стерлінгів на 40 %	764	764		35	35	
Послаблення фунта стерлінгів на 40 %	(764)	(764)		(35)	(35)	
Зміцнення інших валют та банківських металів	325	325		328	328	
Послаблення інших валют та банківських металів	(325)	(325)		(328)	(328)	

Банк використовує під час вимірювання валютного ризику зрозумілі, повні та документовані припущення, що відповідають бізнес-плану Банку, а також історичній ринковій та власній статистиці Банку. Банк визначає ризик-апетит до валютного ризику як низький.

Таблиця 25.3. Моніторинг процентних ставок за фінансовими інструментами, (%)

Найменування статті	Звітний період 31.12.2018			Попередній період 31.12.2017		
	гривня	долари США	євро	гривня	долари США	євро
Активи						
1 Грошові кошти та їх еквіваленти	18,78	0,20	0,81	13,47	0,00	0,00
2 Кошти в інших банках	17,88	0,00	0,00	12,57	0,00	0,00
3 Кредити та заборгованість клієнтів	17,59	9,33	14,17	20,29	12,85	0,00
4 Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж	16,22	1,68	0,00	12,95	6,26	0,00
Зобов'язання						
5 Кошти банків						
6 Кошти клієнтів:	8,61	2,43	1,23	8,77	3,01	1,64
6.1 поточні рахунки	5,76	1,15	0,29	3,75	0,49	0,82
6.2 строкові кошти	13,48	3,52	3,48	14,79	4,28	3,53

Процентний ризик банківської книги

Процентний ризик банківської книги – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок на банківську книгу. Процентний ризик банківської книги впливає на економічну вартість капіталу Банку та чистий процентний дохід Банку. Основною ціллю управління процентним ризиком є зменшення впливу змін у відсоткових ставках на вартість капіталу шляхом обмеження та скорочення розміру можливих збитків, які Банк може понести за відкритими позиціями у зв'язку зі зміною ситуації на фінансових ринках.

Процентний ризик банківської книги включає такі ризики:

- ризик розривів, який виникає через різницю в строках погашення (для інструментів з фіксованою процентною ставкою) або зміни величини індексу процентної ставки (для інструментів із плаваючою процентною ставкою) активів, зобов'язань та позабалансових позицій в банківській книзі. Банк здійснює розрахунок ризику розривів з урахуванням того, чи відбуваються зміни процентних ставок послідовно за всією кривою дохідності (паралельний ризик), чи диференційовано за періодами зі зміною в нахилі та формі кривої дохідності (непаралельний ризик);
- базисний ризик, який виникає через те, що немає достатнього тісного зв'язку між коригуванням ставок, отриманих

та сплачених за різними інструментами, всі інші характеристики яких щодо переоцінки є однаковими;

□ ризик опціонності, який виникає через проведення Банком операцій з опціонами (автоматичний ризик опціонності) або наявності вбудованих опціонів у стандартних продуктах Банку (поведінковий ризик опціонності).

Банк використовує наступні методи управління процентним ризиком банківської книги залежно від його виду:

1) ризик розривів: зменшення процентних розривів на коротких строках у разі, коли Банк припускає перехід кривої дохідності у стан inverted curve (зростання процентних ставок у строках до 6 місяців);

2) базисний ризик:

□ прив'язка плаваючої процентної ставки за активними операціями до того ж бенчмарку, який використовувався для залучених ресурсів;

□ використання ресурсів, залучених під плаваючі процентні ставки, виключно для кредитування під плаваючу ставку з аналогічною періодичністю перегляду;

□ розміщення ресурсів під фіксовану процентну ставку з урахуванням строків, на які залучаються ресурси аналогічного типу;

3) ризик опціонності:

□ встановлення при залученні депозитів від клієнтів мінімальної ставки на випадок дострокового зняття коштів (якщо таке зняття передбачене умовами депозиту);

□ включення у кредитний договір з корпоративними клієнтами порядку нарахування і оплати штрафу за дострокове погашення кредиту;

□ використання при ціноутворенні по кредитах, що видаються у формі поновлюваної кредитної лінії (дає клієнтові опціон на вибірку / погашення кредиту у будь-який момент часу), спеціальної трансфертної ставки FTP-ask за поновлюваною кредитною лінією, що включає додаткову маржу, яка покриває ризик Банку (це мінімізує можливості клієнта щодо використання такого кредиту з метою отримання арбітражного доходу: вибірки у період високих ставок з метою їх розміщення у іншому банку під ставку, що зросла, та є більшою ніж ставка за кредитом, яка була зафіксована у момент підписання договору з подальшим погашенням кредиту при зниженні ринкових ставок);

□ видача кредитів у формі «овердрафт» виключно на умовах отримання Банком опціону на періодичний (не рідше одного разу на квартал) перегляд процентної ставки в залежності від зміни індикаторів ринку.

Банк вимірює процентний ризик банківської книги на підставі, щонайменше, чотирьох сценаріїв зміни процентної ставки:

□ однакові темпи зростання ставок за всіма строками (parallel shock up);

□ однакові темпи падіння ставок за всіма строками (parallel shock down);

□ зростання ставок лише за строками до 6 місяців включно (short rates shock up);

□ падіння ставок за строками лише до 6 місяців включно (short rates shock down).

Банк для оцінки процентного ризику банківської книги використовує такі інструменти:

□ GAP-аналіз – для оцінки зміни чистого процентного доходу Банку;

□ метод модифікованої дюрації – для оцінки зміни економічної вартості капіталу Банку;

□ аналіз дотримання внутрішніх лімітів процентного ризику банківської книги;

□ аналіз ситуації на грошовому ринку з метою оцінки ризику можливої зміни процентних ставок та їх вплив на НІІ та EVE;

□ стрес-тестування процентного ризику банківської книги.

Таблиця 25.4. Загальний аналіз ризику процентної ставки, (тис.грн.)

Рядок Найменування статті На вимогу менше 1 міс. Від 1 до 12 міс. Більше року Не несуть відсоткового ризику Усього

Звітний період 31.12.2018

1 Усього фінансових активів 647 439 20 285 765 085 101 287 0 1 534 096

2 Усього фінансових зобов'язань 969 334 268 907 299 584 156 27 654 1 565 635

3 Чистий розрив за процентними

ставками на кінець звітного

періоду

(321 895) (248 622) 465 501 101 131 (27 654) (31 539)

Попередній період 31.12.2017

4 Усього фінансових активів 943 603 48 811 311 317 191 782 0 1 495 513

5 Усього фінансових зобов'язань 999 909 68 368 715 857 1 606 0 1 785 740

6 Чистий розрив за процентними

ставками на кінець звітного

періоду

(56 306) (19 557) (404 540) 190 176 0 (290 227)

На підставі отриманого значення чистого розриву можна зробити висновки щодо впливу зміни процентної ставки на прибуток Банку:

(тис.грн.)

Вплив зміни процентної ставки на прибуток банку На вимогу менше 1 міс. Від 1 до 12 міс. Більше року Не несуть відсоткового ризику Усього

Зміна процентної ставки на +1% (3 219) (2 486) 4 655 1 011 - (39)

Зміна процентної ставки на (-)1% 3 219 2 486 (4 655) (1 011) - 39

Географічний ризик

Географічний ризик – це наявний або потенційний ризик понесення Банком збитку в результаті невиконання договірних зобов'язань клієнтами або контрагентами, які належать до певної країни і, відповідно, підпадають під ризики, притаманні цій країні.

Географічний ризик не притаманний діяльності Банку в зв'язку з тим, що Банк не має філій та представництв в інших країнах і веде свою діяльність тільки на території України, за виключенням відкриття кореспондентських рахунків в зарубіжних банках для виконання своїх зобов'язань перед клієнтами.

Таблиця 25.5. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за 2018 рік.(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
Активи					
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	111 169	125 084	1 022	237 275
2	Кредити та заборгованість клієнтів	632 632	-	-	632 632
3	Цінні папери в портфелі банку на продаж	305 025	-	-	305 025
4	Цінні папери в портфелі банку до погашення	320 421	-	-	320 421
5	Інші фінансові активи	38 743	-	-	38 743
6	Усього фінансових активів	1 407 990	125 084	1 022	1 534 096
Зобов'язання					
7	Кошти банків	-	-	-	-
8	Кошти клієнтів	1 558 115	1 785	5 234	1 565 134
9	Інші фінансові зобов'язання	501	-	-	501
10	Субординований борг	0	-	-	0
11	Усього фінансових зобов'язань	1 558 616	1 785	5 234	1 565 635
12	Чиста балансова позиція за фінансовими інструментами	(150 626)	123 299	(4 212)	(31 539)
13	Зобов'язання кредитного характеру	7 361	-	-	7 361

Таблиця 25.6. Аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань за 2017 рік. (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Україна	ОЕСР	Інші країни	Усього
Активи					
1	Грошові кошти та їх еквіваленти	200 164	114 246	5 407	319 817
2	Кредити та заборгованість клієнтів	546 596	-	-	546 596
3	Цінні папери в портфелі банку на продаж	200 512	-	-	200 512
4	Цінні папери в портфелі банку до погашення	380 390	-	-	380 390
5	Інші фінансові активи	48 198	-	-	48 198
6	Усього фінансових активів	1 375 860	114 246	5 407	1 495 513
Зобов'язання					
7	Кошти банків	-	-	-	-
8	Кошти клієнтів	1 755 033	989	29 459	1 785 481
9	Інші фінансові зобов'язання	259	-	-	259
10	Субординований борг	-	-	-	-
11	Усього фінансових зобов'язань	1 755 033	989	29 459	1 785 740
12	Чиста балансова позиція за фінансовими інструментами	(379 432)	113 257	(24 052)	(290 227)
13	Зобов'язання кредитного характеру	323	-	-	323

Концентрація інших ризиків

Станом на 31.12.2018р. структура кредитного портфелю Банку за видами економічної діяльності не достатньо диверсифікована, так як спостерігається значна залежність від виду діяльності за напрямком «Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку» (питома вага складає 53,4% від загальної структури портфелю), відповідно, ризик концентрації в даному розрізі кредитного портфелю є підвищеним. Напрямок мінімізації даного ризику є залучення нових клієнтів шляхом створення привабливих та конкурентоспроможних програм їх обслуговування за іншими напрямками економічної діяльності з одночасним збереженням необхідного

рівня прибутковості активів.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності — імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Для оцінки та вимірювання ризику ліквідності Банк використовує наступні інструменти:

- аналіз дотримання нормативів ліквідності та норм обов'язкового резервування, установлених НБУ;
- GAP-аналіз, що відображає часову неузгодженість між вимогами та зобов'язаннями Банку (як балансовими, так і позабалансовими) за контрактними або очікуваними строками погашення;
- аналіз концентрації зобов'язань Банку за значимими групами контрагентів, інструментами / продуктами (коефіцієнтів концентрації в загальних зобов'язаннях) за:
 - співставлення обсягів активів та зобов'язань у кожній значимій валюті, включаючи співставлення в розрізі часових інтервалів: до 1 місяця, 1–3 місяці, 3–6 місяців, 6–9 місяців, 9–12 місяців та понад 12 місяців;
 - моніторинг наявних необтяжених ВЛА (буфера ліквідності), що підтримуються як можливе забезпечення на випадок реалізації стрес-сценаріїв, включаючи втрату або погіршення умов залучення незабезпечених і доступних у нормальних умовах забезпечених джерел фінансування за видами та значимими валютами;
 - оцінка обсягу доступних коштів для фінансування діяльності на випадок втрати доступу до нестабільного фондування;
 - аналіз інформації про ситуацію на ринку цінних паперів та фінансовому секторі, а також ринкових характеристик цінних паперів, включених до переліку високоякісних ліквідних активів; розрахунок показника надлишкової ліквідності – перевищення фактичного обсягу буфера ліквідності над його мінімально необхідним (запланованим) обсягом;
 - розрахунок показника ризику зміни грошових потоків внаслідок можливого зменшення обсягу фондування, що може бути отримане з використанням буфера ліквідності (зокрема внаслідок коригування ринкової вартості складових ВЛА);
 - розрахунок індикаторів раннього виявлення кризи ліквідності;
 - аналіз ризику ліквідності Банку в межах операційного дня.

Для оцінки ризику ліквідності Банк також використовує наступні методи:

- аналіз коефіцієнта покриття ліквідності (LCR) відповідно до постанови Правління НБУ від 15.02.2018 №13 «Про запровадження коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR)»;
- аналіз коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR) з урахуванням рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду (впроваджується з моменту закріплення відповідних пруденційних вимог НБУ).

Банк установлює наступні ліміти для контролю ризику ліквідності:

- ліміт кумулятивного розриву (cumulative GAP) між вимогами та зобов'язаннями Банку для часових інтервалів до одного року, що розрахований на підставі GAP-аналізу;
 - ліміти концентрації фінансування Банку за п'ятьма та десятьма найбільшими вкладниками та іншими кредиторами Банку / групами пов'язаних контрагентів – спрямовані на забезпечення диверсифікації джерел фондування.
- Протягом звітного 2018 року Банк дотримувався нормативів ліквідності, встановлених Національним банком України. Нормативи ліквідності станом на 31.12.2018 року мали наступні значення:
- норматив миттєвої ліквідності (H4) складав 92,18% при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 20%;
 - норматив поточної ліквідності (H5) складав 71,55% при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 40%;
 - норматив короткострокової ліквідності (H6) складав 101,13% при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60%.

Під час аналізу ризику ліквідності Банк використовує недисконтовані потоки при розрахунку розривів між строками активів та зобов'язань, згідно з якими строки погашення відображаються відповідно до контрактів.

Таблиця 25.7. Аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків погашення, (тис.грн.)

Рядок Найменування статті На вимогу менше 1 міс. Від 1 до 12 міс. Більше року Строк погашення не визначений Усього

Звітний період 31.12.2018

1 Усього фінансових активів	647 438	20 285	765 085	101 288	-	1 534 096
2 Усього фінансових зобов'язань	969 334	268 907	299 584	156	27 654	1 565 635
3 Чистий розрив за процентними ставками на кінець звітного періоду	(321 897)	(248 622)	465 501	101 131	(27 654)	(3 887)
4 Сукупний розрив ліквідності по фінансовим інструментам	(321 897)	(570 519)	(105 018)	(3 887)	(31 541)	-

Попередній період 31.12.2017

5 Усього фінансових активів	943 603	48 811	311 318	191 781	-	1 495 513
6 Усього фінансових зобов'язань	999 909	68 368	715 857	1 606	-	1 785 740
7 Чистий розрив за процентними ставками на кінець звітного						

періоду	(56 306)	(19 557)	(404 539)	190 175	-	(290 227)
8 Сукупний розрив ліквідності по фінансовим інструментам	(56 306)	(75 863)	(480 402)	(290 227)	(290 227)	-

Особливість структури балансу АБ «КЛПРИНГОВИЙ ДІМ» полягає в тому, що переважну частку зобов'язань складають кошти суб'єктів господарської діяльності. Тому, для забезпечення ліквідності, утримуються значні обсяги високоліквідних коштів на кореспондентських рахунках. Крім того, постійний моніторинг залишків на рахунках «до запитання» дає змогу розрахувати волатильність цього показника та визначити частку коштів, що можуть бути оцінені в процесі аналізу ризику ліквідності, як «стабільні залишки». Більшість строкових коштів суб'єктів господарської діяльності також є умовно стабільними коштами, які на підставі історичних даних можуть оцінюватися, як більш довгострокові ніж зазначено в договорах. З високою вірогідністю можливо стверджувати, що ці кошти на депозитних рахунках будуть пролонговані.

При аналізі фінансових активів та зобов'язань за строками погашення на основі очікуваних строків основним розрахунковим показником є сукупний розрив, який вказує на дефіцит (від'ємне значення) або надлишок (позитивне значення) коштів. Проте, сам факт розриву не обов'язково є показником незбалансованості, що призводить до втрати капіталу. Певні межі розривів не несуть підвищений ризик для Банку, при цьому Банк в змозі покривати такі розриви не вдаючись до методів, що призводять до втрати капіталу. Комітет з управління активами та пасивами затверджує коефіцієнти (сукупний розрив на певному терміні до обсягу загальних активів), які є небезпечними для Банку. У разі зміни економічної ситуації, структури балансу чи інших суттєвих чинників комітет коригує зазначені коефіцієнти.

Таблиця 25.8. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за звітний період (31.12.2018р.), (тис.грн.)
Рядок Найменування статті На вимогу та менше 1 міс.Від 1 до 3 міс.Від 3 до 12 міс.Від 12 міс. до 5 роківПонад 5 років Усього

1 Кошти банків	-	-	-	-	-	-
2 Кошти клієнтів:	1 336 268	95 879	200 677	166	29 432	1 662 422
3 Субординований борг	-	-	-	-	-	-
4 Інші фінансові зобов'язання	501	-	-	-	-	501
5 Інші зобов'язання кредитного характеру	7361	-	-	-	-	7 361
6 Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	1 344 130	95 879	200 677	166	29 432	1 670 284

Таблиця 25.9. Аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення за попередній період (31.12.2017р.), (тис. грн.)

Рядок Найменування статті На вимогу та менше 1 міс.Від 1 до 3 міс.Від 3 до 12 міс.Від 12 міс. до 5 роківПонад 5 років Усього

1 Кошти банків	-	-	-	-	-	-
2 Кошти клієнтів:	1 265 066	61 441	565 968	1 675	37	1 894 187
3 Субординований борг	-	-	-	-	-	-
4 Інші фінансові зобов'язання	259	-	-	-	-	259
5 Інші зобов'язання кредитного характеру	323	-	-	-	-	323
6 Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	1 265 648	61 441	565 968	1 675	37	1 894 769

Банк має низький рівень ризик-апетиту до ризику ліквідності. Банк підтримує достатній запас ліквідних коштів для виконання своїх зобов'язань. Потенційний збиток (недоотриманий дохід) від утримання необхідного рівня високоліквідних активів реалізується шляхом зменшення НПІ Банку і відбивається в ризик-апетиті до процентного ризику.

Примітка 26. Управління капіталом

Капітал є одним з найважливіших показників діяльності Банку, основним призначенням якого є покриття можливих негативних наслідків різноманітних ризиків, які Банк бере на себе в процесі своєї діяльності, та забезпечення захисту вкладів, фінансової стійкості й стабільної діяльності Банку.

З метою мінімізації можливого негативного впливу ризиків на розмір регулятивного капіталу Банк у своїй діяльності постійно здійснює:

- контроль за рівнем диверсифікації активів;
- інвестування з урахуванням обачності та доходності;
- оцінку якості всіх активів та позабалансових зобов'язань з кредитування (об'єктивна та послідовна оцінка активів базується на прозорих стандартах, практиці бухгалтерського обліку та може бути посилена шляхом залучення експертної оцінки);
- формування резервів для покриття можливих збитків за активними операціями;
- розробку заохочувальних акцій та програм з метою залучення додаткових більш дешевих ресурсів;
- аналіз рівня процентних ставок по активам та пасивам, дотримання прийнятного рівня процентної маржі, моніторинг процентних ставок інших банків;
- контроль за валютною позицією, достатністю обсягів залучених ресурсів для проведення активних операцій за кожним з видів валют;
- моніторинг чинного законодавства України.

У своїй роботі Банк використовує такі методи управління капіталом:

- фінансове планування, що складається з кількох етапів: затвердження бюджету на наступний рік (здійснюється наприкінці року), контроль виконання бюджету (здійснюється щоквартально) та щомісячне планування фінансового результату діяльності Банку;
- капіталізація Банку. Для реалізації стратегічної мети діяльності Банку, враховуючи економічні показники розвитку України в цілому, винесення на розгляд Загальних зборів акціонерів Банку питання щодо збільшення розміру статутного капіталу, направлення дивідендів для формування резервного фонду у розмірі, що перевищує законодавчо встановлений мінімум;
- оцінка достатності капіталу Банку;
- розробка та схвалення нових банківських продуктів, розширення кола споживачів за видами послуг;
- оцінка впливу шоківих подій (сценарний аналіз) на падіння ринкової вартості капіталу з метою визначення розміру збитків у цілому та за окремими видами активів у разі виникнення екстремальних подій, а також потенційних можливостей Банку покривати ці збитки, оцінити стан власного капіталу та визначити якість власних методик щодо управління ризиками.

Під час оцінки достатності капіталу розглядаються наступні елементи:

- достатність, надійність, відповідність та об'єктивність створених резервів;
- дотримання нормативів НБУ, встановлених законодавчо.

Станом на 01.01.2019 р. норматив адекватності регулятивного капіталу складав 36,82%, що на 26,82% більше нормативного значення.

Станом на 01.01.2019 р. фактичне значення регулятивного капіталу склало 486 335 394,29 грн., що на 286 335 394,29 грн. більше за нормативне значення.

Примітка 27. Потенційні зобов'язання банку

Потенційні зобов'язання банку

- а) Станом на 01.01.2019 року відсутні судові справи, в яких Банк виступає відповідачем ;
- б) потенційних податкових зобов'язань банк не має;
- в) зобов'язань за капітальними інвестиціями банк не має;
- г) зобов'язання оперативного лізингу (оренди) -1 211 тисяч гривень

Таблиця 27.1 Майбутні мінімальні орендні платежі за невідмовним договором про оперативний лізинг (оренду), тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	До 1 року	1 201	842
2	Від 1 до 5 років	10	73
3	Понад 5 років	-	-
4	Усього	1 211	1 915

Банк має один договір суборенди за яким очікує отримати 37 тис.грн..

Таблиця 27.2 Структура зобов'язань з кредитування, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	Невикористані кредитні лінії	338 228	186 293
2	Гарантії видані	7 361	323
3	Резерв за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	-	-
4	Усього зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням, за мінусом резерву	345 589	186 616

Таблиця 27.3 Зобов'язання з кредитування у розрізі валют

Рядок	Найменування статті	31.12.2018	31.12.2017
1	Гривня	232 817	89 823
2	Долар США	101 922	96 470
3	Євро	3 489	-
4	Інші	-	-
5	Усього	338 228	186 293

Зобов'язань, які мають безвідкличний характер, в банку не має.

Примітка 28. Справедлива вартість фінансових інструментів

Результати оцінки справедливої вартості аналізуються та розподіляються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: до 1 Рівня відносяться оцінки по цінам, що котируються (без коригування) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань, до 2 Рівня – отримані в результаті використання методів оцінки, в яких всі суттєві вхідні дані, прямо або опосередковано є спостережуваними для активу чи зобов'язання (наприклад ціни), та оцінки 3 Рівня, які є оцінками, що не базуються на спостережуваних ринкових даних (тобто, базуються на не спостережуваних вхідних даних). 3 метою розподілу фінансових інструментів за категоріями керівництво використовує професійні судження.

Справедлива вартість визначається як сума, за яку інструмент може бути обміняний в ході поточної операції між обізнаними, незалежними учасниками за звичайних умов, інших ніж примусовий чи ліквідаційний продаж.

Оціночна справедлива вартість фінансових інструментів визначалася Банком з використанням наявної ринкової інформації та відповідних методик оцінки. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна фінансового інструмента, що котирується на ринку. Внаслідок відсутності відкритого ринку для більшості фінансових інструментів Банку виникає необхідність використовувати ряд припущень при проведенні оцінки поточної вартості на основі існуючих економічних умов та специфічних ризиків, притаманних фінансовим інструментам.

Наведені оцінки не обов'язково відображають суми коштів, які Банк міг би отримати від ринкового обміну при повній реалізації всіх фінансових інструментів певного виду. Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів застосовано всю наявну ринкову інформацію.

Таблиця 28.1 Розкриття інформації про справедливу вартість на 31.12.2018р., тис.грн.

Дата оцінки Оцінка справедливої вартості з використанням Усього справедлива вартість Усього балансова вартість

	Рівень1	Рівень 2	Рівень3		
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні облігації					
31.12.2018	-	159 736	-	159 736	159 736
Акції					
31.12.2018	10	-	-	10	10
Депозитні сертифікати					
НБУ 31.12.2018	-	145 289	-	145 289	145 289
Основні засоби – будівлі					
01.11.2018	-	-	98 100	98 100	98 100
Інвестиційна нерухомість					
01.11.2018	-	-	469 109	469 109	469 109

Активи, справедлива вартість яких розкривається

Грошові кошти та їх еквіваленти					
31.12.2018	-	237 275	-	237 275	237 275
Кредити та заборгованість клієнтів					
31.12.2018	-	-	621 244	621 244	632 632
Інвестиції в боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю					
31.12.2018	-	320 421	-	320 421	320 421
Інші фінансові активи					
31.12.2018	-	-	38 743	38 743	38 743
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Кошти клієнтів					
31.12.2018	-	1 564 953	-	1 564 953	1 565 134
Інші фінансові зобов'язання					
31.12.2018	-	-	501	501	501

Таблиця 28.2 Розкриття інформації про справедливу вартість на 31.12.2017 р., тис.грн.

Дата оцінки Оцінка справедливої вартості з використанням Усього справедлива вартість Усього балансова вартість

Активи, що оцінюються за справедливою

Рівень1 Рівень 2 Рівень3

вартістю					
Державні облігації					
31.12.2017	-	99 543	-	99 543	99 543
Акції 31.12.2017	10	-	-	10	10
Депозитні					
сертифікати НБУ					
31.12.2017	-	100 969	-	100 969	100 969
Основні засоби –					
будівлі					
17.11.2017	-	-	80 529	80 529	80 529
Інвестиційна					
нерухомість					
14.11.2017					
17.11.2017	-	-	491 709	491 709	494 768
Активи, справедлива					
вартість яких розкривається					
Грошові кошти					
та їх еквіваленти					
31.12.2017	-	319 817	-	319 817	319 817
Кредити та					
заборгованість					
клієнтів					
31.12.2017	-	-	475 982	475 982	546 596
Інвестиції в					
боргові цінні папери,					
які обліковуються					
за амортизованою					
собівартістю					
31.12.2017	-	380 390	-	380 390	380 390
Інші фінансові					
активи					
31.12.2017	-	-	48 198	48 198	48 198
Зобов'язання,					
справедлива вартість					
яких розкривається					
Кошти клієнтів					
31.12.2017	-	1 804 601	-	1 804 601	1 785 481
Інші фінансові					
зобов'язання					
31.12.2016	-	-	259	259	259

Методи та припущення, використані при визначенні справедливої вартості.

Справедлива вартість для фінансових активів, віднесених до 2 та 3 Рівнів ієрархії справедливої вартості було розраховано на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Для активів Банк використовував припущення щодо ставок на позики та рівня дострокових погашень контрагентами. Зобов'язання були дисконтовані з використанням ставки Банку по запозиченням. Зобов'язання, що підлягають погашенню за вимогою, були дисконтовані починаючи з першого дня потенційного пред'явлення вимоги щодо погашення зобов'язання Банком.

Грошові кошти та їх еквіваленти відображені за амортизованою вартістю, яка наближається до їх поточної справедливої вартості.

Заборгованість інших банків. Банк визначив, що справедлива вартість заборгованості інших банків суттєво не відрізняється від її балансової вартості, суми надаються під процентні ставки, які дорівнюють ринковим процентним ставкам.

Кредити та аванси клієнтам. Позики та аванси клієнтам відображаються за вирахуванням резерву на знецінення.

Розрахункова справедлива вартість позик та авансів клієнтам відображає очікувані грошові потоки.

Боргові цінні папери, що утримуються в портфелі на продаж відображені в балансі за справедливою вартістю. Цінні папери в портфелі на продаж, за якими відсутній активний ринок та справедливу вартість яких визначити неможливо, Банк обліковує за собівартістю.

Залучені кошти. Розрахунковою справедливою вартістю зобов'язань, строк погашення яких не встановлений, є сума, яка сплачується за вимогою. Розрахункова справедлива вартість депозитів із фіксованою процентною ставкою та інших залучених коштів визначається на підставі ринкових ставок.

Фінансові інструменти з фіксованою ставкою

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань з фіксованою ставкою, що відображаються за

амортизованою вартістю, визначається шляхом порівняння ринкових процентних ставок на дату їх первісного визнання з поточними ринковими ставками, що пропонуються на подібні фінансові інструменти.

Примітка 29. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Таблиця 29.1 Фінансові активи за категоріями оцінки за 2018 рік тис.грн.

Рядок Найменування статті За амортизованою собівартістю За справедливою вартістю, з переоцінкою через інший сукупний дохід Усього

Активи

1 Грошові кошти та їх еквіваленти	237 275	-	237 275
2 Кредити та заборгованість клієнтів:	632 632	-	632 632
2.1 Кредити юридичним особам	947 889	-	947 889
2.2 Іпотечні кредити фізичних осіб	13 246	-	13 246
2.3 Кредити на поточні потреби фізичним особам	46 231	-	46 231
2.4 Резерви під знецінення кредитів	(374 734)	-	(374 734)
3 Інвестиції в боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	305 025	305 025
4 Інвестиції в боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	320 421	-	320 421
5 Інші фінансові активи:	38 743	-	38 743
5.1 Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	2 051	-	2 051
5.2 Грошові кошти з обмеженим правом користування	36 596	-	36 596
5.3 Інші фінансові активи	96	-	96
6 Усього фінансових активів	1 229 071	305 025	1 534 096

Таблиця 29.2 Фінансові активи за категоріями оцінки за 2017 рік, тис.грн.

Рядок Найменування статті За амортизованою собівартістю За справедливою вартістю, з переоцінкою через інший сукупний дохід Усього

Активи

1 Грошові кошти та їх еквіваленти	319 817	-	319 817
2 Кредити та заборгованість клієнтів:	546 596	-	546 596
2.1 Кредити юридичним особам	1 059 370	-	1 059 370
2.2 Іпотечні кредити фізичних осіб	14 002	-	14 002
2.3 Кредити на поточні потреби фізичним особам	22 573	-	22 573
2.4 Резерви під знецінення кредитів	(549 349)	-	(549 349)
3 Цінні папери у портфелі банку на продаж	-	200 512	200 512
4 Цінні папери в портфелі банку до погашення	380 390	-	380 390
5 Інші фінансові активи:	48 198	-	48 198
5.1 Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	2 763	-	2 763
5.2 Грошові кошти з обмеженим правом користування	45 247	-	45 247
5.3 Інші фінансові активи	188	-	188
6 Усього фінансових активів	1 295 001	200 512	1 495 513

Таблиця 29.3 Фінансові зобов'язання за категоріями оцінки за 2018 рік, тис.грн.

Рядок Найменування статті Кошти клієнтів та кредиторська заборгованість Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток Усього

Зобов'язання

1 Кошти клієнтів	1 565 134	-	1 565 134
1.1 Кошти юридичних осіб	979 173	-	979 173
1.2 Кошти фізичних осіб	585 961	-	585 961
2 Інші фінансові зобов'язання	501	-	501
2.1 Інші фінансові зобов'язання	501	-	501
3 Усього фінансових зобов'язань	1 565 635	-	1 565 635

Таблиця 29.4 Фінансові зобов'язання за категоріями оцінки за 2017 рік, тис.грн.

Рядок Найменування статті Кошти клієнтів та кредиторська заборгованість Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток Усього

Зобов'язання			
1 Кошти клієнтів	1 785 481	-	1 785 481
1.1 Кошти юридичних осіб	1 231 733	-	1 231 733
1.2 Кошти фізичних осіб	553 748	-	553 748
2 Інші фінансові зобов'язання	259	-	259
2.1 Інші фінансові зобов'язання	259	-	259
3 Усього фінансових зобов'язань	1 785 740	-	1 785 740

Примітка 30. Операції з пов'язаними особами

Основним власником банку є Львовичка Юлія Володимирівна – 60,3453% участі в Банку та Фурсін Іван Геннадійович - 42,6042% участі в Банку.

Інші власники мають неістотну (менше 10%) частку участі.

Загальна сума чистого кредитного портфелю, що наданий пов'язаним особам становить 0,03% від регулятивного капіталу банку.

Сума коштів залучених у пов'язаних осіб складає 6,50% зобов'язань банку.

Таблиця 30.1 Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31.12.2018 р.тис.грн.

Рядок Найменування статті Найбільші учасники (акціонери) банку Провідний управлінський персонал Асоційовані компанії Інші пов'язані особи

1 Кошти в інших банках для розрахунків	-	-	35 000	-
2 Резерв за коштами для розрахунків в інших банках	-	-	(35 000)	-
3 Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка: 16,5% - 35%)	-	127	-	-
4 Резерв під заборгованість за кредитами	-	(10)	-	-
5 Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка: 0% - 15,9%)	60 677	941	42 194	1 250

Таблиця 30.2 Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31.12.2017р, тис.грн.

Рядок Найменування статті Найбільші учасники (акціонери) банку Провідний управлінський персонал Асоційовані компанії Інші пов'язані особи

1 Кошти в інших банках (контрактна процентна ставка 0%)	-	-	149	-
2 Резерв за коштами на вимогу в інших банках	-	-	(55)	-
3 Кредити та заборгованість клієнтів (контрактна процентна ставка: 16,5% - 35%)	-	157	-	-
4 Резерв під заборгованість за кредитами	-	(21)	-	-
5 Кошти клієнтів (контрактна процентна ставка: 0% - 15,75%)	55 878	1 444	1 283	1 209
6 Інші активи	-	-	2	-

Таблиця 30.3 Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2018 рік, тис.грн.

Рядок Найменування статті Найбільші учасники (акціонери) банку Провідний управлінський персонал Асоційовані компанії Інші пов'язані особи

1 Процентні доходи	1	146	340	-
2 Процентні витрати	(1 114)	(21)	(756)	(19)
3 Зміни резерву від знецінення кредитів та коштів в інших банках	(1)	(8)	(34 935)	-
4 Комісійні доходи	151	213	153	10
5 Комісійні витрати	-	-	(90)	-

Таблиця 30.4 Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2017 рік, тис.грн.

Рядок Найменування статті Найбільші учасники (акціонери) банку Провідний управлінський персонал Асоційовані компанії Інші пов'язані особи

1 Процентні доходи	-	19	371	-
2 Процентні витрати	(1 815)	(46)	(11)	(28)
3 Зміни резерву від знецінення кредитів та коштів в інших банках	-	(9)	-	-
4 Комісійні доходи	41	18	10	16
5 Відрахування до резервів за зобов'язаннями	-	-	(55)	-

Таблиця 30.5 Загальна сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом 2018 року, тис.грн.

Рядок Найменування статті Найбільші учасники (акціонери) банку Провідний управлінський персонал Інші пов'язані

особи

1 Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам протягом звітного періоду	572	273	-
2 Сума кредитів, погашених пов'язаними особами протягом звітного періоду	732	460	-

Таблиця 30.6 Загальна сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам та погашених пов'язаними сторонами протягом 2017 року, тис.грн.

Рядок Найменування статті Найбільші учасники (акціонери) банку Провідний управлінський персонал Інші пов'язані особи

1 Сума кредитів, наданих пов'язаним сторонам протягом звітного періоду	-	3 063	-
2 Сума кредитів, погашених пов'язаними особами протягом звітного періоду	-	3 190	-

Таблиця 30.7 Виплати провідному управлінському персоналу, тис.грн.

Рядок	Найменування статті	2018 рік		2017 рік	
		Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
1	Поточні виплати працівникам	9 292	660	8 611	527
2	Виплати при звільненні (компенсація за невикористану відпустку)	-	-	49	-

Примітка 31. Події після дати балансу

Події після звітної дати балансу, які б мали суттєво вплинути на діяльність Банку, відсутні.

Затверджено до випуску та підписано

19.04.2019	Голова правління	Андреєвська В.О.
(дата складання звіту)		(підпис, ініціали, прізвище)
Фіюшкіна С.М., 593-10-30	Головний бухгалтер	Маркіна О.О.
(прізвище виконавця, номер телефону)		(підпис, ініціали, прізвище)